VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 34 — Vol. L vuosikerta — Sudbury, Ont. — Lauantai, maalisk. 19 p. 1966 — Saturday, March 19, 1966

USAn pistimet kenraali Kyn apuna ja tukena

"Paniikkimielisyydestä" syytettyjen "omien" ampumisasiaa tutkitaan, yhdysvaltalaisten kaatuneiden ja haavoittuneiden määrä kasvaa

Washington. — Yhdysvallat tukee päättävästi kenraali Ngujen Cao Kyn 9 kuukautta vanhaa sotilashallitusta USAn kontrollin alla olevienkin etelävietnamilaisten vaatiessa sotilasjuntan sivuuttamista ja siviilihallituksen muodostamista.

Saigonissa olevan Yhdysvaltain suurlähettilään Henry Cabot Lodgen sanotaan tiedoittaneen tästä Washingtonin kannasta torstaina budhalaisjohtajille ja muille, jotka ovat viimeaikoina vaatineet siviilihallituksen perustamista.

Budhalaiset ovat viimepäivinä järjestäneet suuria mielenosoituksia joissa on vaadittu nykyisen sotilasjuntan sivuuttamista. On myös ollut joukko mielenosoituksia, missä on protestoitu sitä kun kenraali Ky erotti "itsenäisestä" kannastaan tunnetun kenraaliluutnantti Ngujen Chan Thin sotilasjuntan jäsenyydestä.

Yhdysvaltain puhemiehet puolustavat tämän sotilasjuntan tukemista sillä, että Saigonissa tarvitaan nyt hallituksen vakauttamista. Yhdysvaltain yhtenä suurempana vaikeutena sanotaan tässä yhteydessä olevan se, miten voidaan "viisaalla tavalla" antaa tukea Kyn hallitukselle.

Saigonin hallitus olisi todennäköisesti kukistunut aikoja sitten jos se ei olisi saanut sotilaallista ja taloudellista apua Yhdysvalloilta. Mutta julkinen sekaantuminen Saigonin hallituksen ylläpitämisen puolesta aiheuttaa kuitenkin vissin riskin, selitetään yhdysvaltalaispiireistä. Tässä on syy, miksi Yhdysvallat on julkisuudessa ollut vaiti Kyn hallituksen ja sen vastustajien välisistä kiistoista. Mutta USAn ulkoministeriö on kuitenkin sanonut: "Me tuemme pääministeri Kyn hallitusta."

Hue. — Kenraali Kyn sotilasjuntasta erotettu kenraali Ngujen Chan Thi sai väkijoukoilta innokkaan vastaanoton saapuessaan tänne torstaina. Sotilasjuntasta erottamiseensa asti kenraali Thi oli Etelä-Vietnamin viiden pohjoisimman maakunnan korkein siviilivirkailija ja myös ensimmäisen armeijankorpuksen komentaja. Budhalaisjohtajat ovat vastelleet hyvin terävästi kenraali Kyn junttaa kenraali Thin erottamisesta.

OMIAKIN ON AMMUTTU PANIIKKIMIELISYYDESTÄ

Saigon. — Etelä-Vietnamissa olevien yhdysvaltalaisten asevoimien ylipäällikkö, kenraali William C. Westmoreland on määrännyt suoritettavaksi täydellisen tutkimuksen yleistä kuohuntaa aiheuttaneesta syytöksestä että Ashau Special Force-tukikohdassa ammuttiin viime viikolla Etelä-Vietnamin miliisijoukkoihin (ei vakituiseen armeijaan) kuuluvia miehiä silloin kun amerikkalaiset joutuivat evakuoimaan mainitun tukikohdan.

Ko. miesten ampumisen sanotaan tapahtuneen Vietkongin hyökätessä mainittua tukikohtaa vastaan, minkä he lopulta valtasivatkin.

Saigonissa levitettyjen tietojen mukaan Yhdysvaltain ja Etelä-Vietnamin vakituisen armeijan miesten toimesta ammuttiin 7 paniikkitilaan tullutta miliisia siitä, että he olivat menneet helikopteriin, minkä piti ensiksi evakuoida haavoittuneita. Se tapahtui 375 mailia Saigonista pohjoiseen Laosin rajan lähettyvillä.

Tuolloin menetetyssä tukikohdassa oli 40 Etelä-Vietnamin armeijan miestä ja 17 yhdysvaltalaista. Vietkong valtasi sen 36 tuntia kestäneen piirityksen jälkeen.

Etelä-vietnamilaiset joukot muodostuivat siellä vakituisen armeijan ja miliisin jäsenistä.

Yhdysvaltalaisten selostuksen mukaan ensimmäisenä evakuoimispäivänä, jolloin piti kuljetettaman vain haavoittuneita, jotkut näistä miliisin jäsenistä menivät helikoptereihin ennen kuin haavoittuneita saatiin sijoitetuksi sinne. Etelä-Vietnamin vakituisen armeijan miehet ja yhdysvaltalaiset ajoivat väkivoimin nämä miehet pois helikoptereista. Tässä tilanteessa sanotaan "tulleen tarpeelliseksi ampua joitakin miliisin jäseniä, jotka pitivät kiinni paikoistaan ja kieltäytyivät poistumasta helikoptereista".

Kolmantena ja viimeisenä evakuoimispäivänä miliisiin kuuluvien miesten väitetään joutuneen uudelleen paniikkitilaan.

Washington. — Yli 2,000 amerikkalaista on kaatunut Vietnamissa ja lähes 10,000 haavoittunut sen jälkeen kun presidentti Lyndon Johnson komensi sydänkesällä viime vuonna Yhdysvaltain maajoukot suuressa mittakaavassa sotaan.

Miesmenetykset lisääntyvät jatkuvasti, sillä lähes puolet näistä kaatuneista ja yli toinen puoli haavoittuneista on merkattu aikakauskirjoihin kuluvan vuoden 10 ensimmäisen viikon aikana.

Viime viikon aikana kaatui yhdysvaltalaistietojen mukaan Vietnamissa 100 amerikkalaista ja haavoittui 808.

Toronto. — Yhdysvaltalaisen Liberation-julkaisun toimittaja David Dellinger sanoi täällä torstaina, että Yhdysvaltain Vietnam-sotaa arvostellaan laajan eteläpuolella oikeistopiireissä että liberaalien ja uuden vasemmiston toimesta. Hän puhui maalisk. 26 pnä Ottawan marssia valmistavassa ylioppilaiden kokouksessa.

Hän sanoi, että mccarthyismin aikana ei suurin vaara tullut hallituspiireistä, vaan vasemmiston arkuudesta. Silloin ei ollut laajakantoista protestiliikettä Korean sotaa vastaan, kuten on nyt Vietnamin sodan johdosta, hän sanoi, myöntäen kuitenkin, että hallituksen sotaohjelma saa vielä kannatustakin amerikkalaisten keskuudessa.

VIIME TIEDOT

Toronto. — Maakunnan rahastonhoitaja James Allan ilmoitti torstaina, ettei tulla suomaan mitään suurempia myyntiverovapauksia kun Ontarion uusi 5-prosenttinen myyntivero astuu voimaan huhtikuun 1 päivänä. Tähän asti on peritty tätä veroa 3 prosenttia. Myyntiverovapaus myönnetään lisäksi vain sairaaloiden, uskonnollisten laitosten ja turkispyydystäjien ostamien välineiden sekä kunnallisesti omistettujen liikennevälineiden korjauksien kohdalta.

Geneve. — Canadan taholta sanottiin 17 vallan aseistariisuntakonferenssissa täällä torstaina, että sen mielestä Neuvostoliiton ehdotus, että hävitettäisiin kaikki maailmassa olevat ydinaseet kahden vuoden kuluessa, on "epärealistinen".

Ottawa. — Ulkoministeri Paul Martin ilmoitti parlamentin alahuoneessa torstaina, että hallitus on päättänyt jatkaa Kyproksessa olevien Yhdistyneiden Kansakuntien asevoimien tukemista seuraavan kolmen kuukauden aikana. YKn taholta ilmoitettiin vähän aikaisemmin, että se on päättänyt pitää palveluksessaan olevat joukkonsa Kyproksessa vähintään kesäkuun 26 päivään saakka.

Kirkonmiehet vaativat YKn jäsenoikeuksien myöntämistä Kiinalle

Samalla yhdysvaltalaiset kirkkojen johtajat ovat sitä mieltä, että tulisi ryhtyä kaupankäyntiin

Washington. — Yhdysvaltalaiset kirkkojen johtajat ilmaisivat tällä viikolla täällä pitämässään konferenssissa mielipiteensä, että Kiinalle tulisi myöntää jäsenpaikkansa Yhdistyneissä Kansakunnissa ja ryhdyttävä kaupankäyntiin sen kanssa.

Kirkkojenvälinen kansallinen rauhankonferenssi, johon osallistui yli 400 yhdysvaltalaista kirkonjohtajaa, arvosteli Yhdysvaltain edesottamisia — erikoisestikin sen Vietnam-politiikkaa.

Eräässäkin esityksessä sanottiin, että Yhdysvaltain tulisi kannattaa sietämättömiä yhteiskunnallisia olosuhteita vastaan kehittyneitä vallan kumouksellisia liikkeitä vaikka sellaiset liikkeet olisivatkin kommunistien kontrollin alaisuudessa. Esityksessä sanottiin, että Yhdysvaltain olisi vallan kommunistisiin käsiin joutumisen estämiseksi turvauduttava poliittiseen taituruuteen eikä sotilaallisiin pakkotoimenpiteisiin.

"Sellainen politiikka vaatisi hallitukseltamme mitä suuremmassa määrässä teknillistä taitoa, moraalista kestävyyttä ja poliittista tietoisuutta, mutta se on ainoa keino, joka takaisi tuloksia edes jossain määrässä."

On helppo järjestää kommunistivastainen ristiretki, "mutta sen tehtävän suorittaminen ei ratkaise päättäväisyyden ongelmaa. Se tukahduttaa, kuten sanotaan, vallankumouksen liekit sotilaallisen huovan alle, mutta ei kykene sammuttamaan niitä.

"Kun liekit loimuavat uudelleen yhä vimmatummin meidän politiikkamme mukaiset otaksumiset eivät jätä mitään muuta korjausmahdollisuutta kuin saattaa taisteluun lisää aseväkeä tukahduttaaksemme sen uudelleen."

Tässä esityksessä sanottiin, että Yhdysvaltain kirkot ja synagoogit, jotka edustavat yli kahta kolmattaosaa maan asukasluvusta — ovat erinomaisessa asemassa tarjoamaan ihmiskunnalle tositiedot rauhasta.

"Vapaassa maailmassa on vielä päätöksien tekijöitä ja poliittisia ryhmiä, jotka eivät ole vielä aloittaneetkaan kommunistisen näköalan tutkimista sen kaikessa monimutkaisuudessaan. Yksi akuuttiseen sodanvaaraan johtava tekijä on se, että ei-kommunistiset hallitukset seuraavat politiikkaa jonka mukaisesti otaksutaan jotta kommunistinen ryhmä on luonteeltaan ja valvonnaltaan monoliittinen. mikä ei enää ole toden kanssa yhtäpitävä."

Toisissa esityksissä sanottiin, että uskonnollisten laitosten tulisi esittää suurempaa osaa maailman asioiden käsittelyssä, sillä hallitukset ovat käyttäneet hyväkseen uskonnollisia syitä sotien edistämiseksi.

Eräässä esityksessä lausuttiin toivomus, että perustettaisiin pysyväinen maailman foorumi uskonnollisista järjestöistä, ammattiyhdistyksistä, tieteellisistä järjestöistä ja vapaaehtoisista ryhmistä pohtimaan niitä ongelmia, jotka aikaansaavat maailmanlaajuisia konflikteja. Sellainen foorumi tekisi kirkoille ja synagoogeille mahdolliseksi suorittaa "yhteisesti sen, mitä paavi niin loistavasti yritti yksin suorittaa."

Australialaiset polttivat asekutsuntakortteja

Sydney. — Täällä osallistui tällä viikolla yli 2,000 ihmistä mielenosoitukseen, jossa protestoitiin sen johdosta, että myös Australia ottaa osaa Vietnamin sotaan. Mielenosoituksen yhteydessä 12 nuorta miestä poltti asekutsuntakorttinsa.

Eräs mielenosoittaja, 19 vuoden ikäinen John Hornibrook sanoi Hyde Parkiin kerääntyneelle väkijoukolle: "Poltin korttini siitä syystä, että olen alaikäinen, jolla ei ole äänestämisoikeutta ja joka voisi nyt joutua olemaan pakoitettu taistelemaan Vietnamissa."

Influenssaepidemia myös Saskatoonissa

Saskatoon. — Kaupungin terveysvirkailija tri Matthew Dantow ilmoitti torstaina, että influenssatyyppinen sairaus, jota on esiintynyt huomattavassa määrässä viimeisten viikkojen kuluessa, oli saavuttanut epidemialaajuuden.

Sairaaloista on ilmoitettu, että ne ovat joko rajoittaneet vierailuntuntejа tai aikovat tehdä siten piakkoin.

Tri Dantow sanoi, että hänen mielestään sairaustapausten luku ei ole vielä saavuttanut huippuaan ja että mahdollisesti lisääntymisestä ilmoitetaan vielä seuraavan kahden tai neljän viikon aikana.

USA "uhkaa maailman rauhaa" -- sen. Morse

Pitää Johnsonin valintaa poliittisena virheenä

St. Louis. — Senaattori Wayne Morse (D, Ore.) sanoi täällä keskiviikkona, että "suurin vaara maailman rauhalle' tulee Yhdysvalloista.

Hän sanoi, että Yhdysvaltain ulkopolitiikan peruskysymyksenä on nyt se, että "omaksummeko me sotaohjelman rauhan ylläpidon tilalle. Me olemme Kaakkois-Aasiassa omaksuneet viidakkolain ohjelman, millä ei ole sen paremmin laillista kuin moraalistakaan perustaa.

"Meidän ohjelmamme kehittää satojatuhansia kommunisteja. Millä oikeudella me esiinnymme maailman poliisina."

Washington. — Senaattori Wayne Morse sanoi täällä torstaina omaksuvansa nyt sellaisen katsantokannan, että "Amerikan kansalle olisi ollut eduksi, jos Barry Goldwater olisi valittu presidentiksi" vuonna 1964 Lyndon B. Johnsonin tilalle.

Hallituspuolueeseen (D) kuuluva mr. Morse sanoi senaatin istunnossa, että republikaaneilla (siis mr. Goldwaterilla) ei olisi ollut kontrollia kongressista. Siten olisi demokraattipuolue voinut tehokkaasti vastustaa sodan eskalaatioa Vietnamissa.

Demokraatit ovat olleet (kongressissa) piiskaniskujen olosuhteissa antaessaan kannatuksensa hallituksen sotaohjelmalle. Sen. Morse sanoi, että mr. Johnson valittiin v. 1964 siksi kun hän omaksui täysin "vastakkaisen asenteen senaattori Goldwaterin Vietnam-ohjelmaan" nähden, ja senaattori Morse selitti, että kun hän oli 14 osavaltiossa vaalityötä tekemässä Johnsonin hyväksi, "minulla ei ollut pienintäkään aavistusta siitä, että hänestä tulee Goldwateria Goldwaterilaisempi presidentti".

Senaattori Morse esitti nämä lausuntonsa pitkässä puheessaan, millä hän perusteli vaatimusta että presidentti Johnsonin pitäisi mennä YKn istuntoon ja ehdottaa siellä ampumisen lopettamista siten, että YK omaksuu poliisitoimet Vietnamissa.

Hän sanoi Yhdysvaltain aikaisemmin esittäneen YKlle ehdotuksen Vietnamin keskustelun aloittamiseksi pitäen "yhdessä kädesä oliivipuun oksaa ja toisessa pommia".

Gerda voi hankkia skandaalijutusta 100,000 dollaria

Lontoo. — Gerda Munsingerin väitetyt yhteydet Canadan entisen hallituksen jäsenten kanssa voivat antaa hänelle sievoiset tulot.

Sanomalehdet, julkaisut ja televisioverkot tavoittelevat häneltä oikeuksia tämän jutun erikoiskäsittelyä varten. Hänen edustajansa Joseph von Ferenczyn kerrotaan sanoneen, että ylläinittujen lisäksi voi tulla vielä elokuvauksia ja kirjoja.

Televisioesiintymisistä ja julkaisualalta voi hänen arvionsa mukaan koitua $50,000—$100,000 tulot ja siihen eivät kuulu elokuvatulot, jotka "oikeudet me pidämme itseämme varten", sanoo Ferenczy.

Pari viikkoa sitten Gerda Munsinger oli osa-aikatyössä mistä hän sai palkaksi 30 markkaa ($8.00) illasta, mutta nyt hänellä arvellaan olevan jo $50,000 pankkitili.

$5 makeisvarkaudesta 34 v. vankeudessa ollut sai lopulta $115,000 korvausta

Albany, N. Y. — Viidenkymmenenseitsemän vuoden ikäinen Stephen Dennison sai tietää tällä viikolla, että New Yorkin osavaltion oikeuslaitos oli katsonut parhaaksi antaa hänelle $115,000 korvausta sen johdosta, että hän oli joutunut viettämään 34 vuotta vankeudessa.

Erinäisissä valtion laitoksissa pidättämisen sarja alkoi siitä, että hän oli 16-vuotiaana varastanut $5 arvoisesti makeisia.

Antaessaan päätöksensä korvauksesta tuomari Richard Heller sanoi, että millään rahasummalla ei voida korvata Dennisonille kärsimänsä loukkaukset ja arvet, joita hän ilmeisesti kantaa.

Tapahtumien sarjan alussa hänelle annettiin ehdonalainen vapaus. Hänen oli ilmoittauduttava kuukausittain eräälle metodistiselle pastorille lähellä hänen kotiaan Salemissa, New Yorkissa.

V. 1926 hän oli käyttäytynyt tavalla, joka tulkittiin ehdonalaisuuden loukkaamiseksi ja hänet tuomittiin osavaltion ojennuslaitokseen Elmirassa. Siellä, sanoi tuomari Heller tapahtui traagillinen virhe kun psykoloogit päättivät, että Dennison oli vähäjärkinen.

Tämän jälkeen hänet siirrettiin useimmasta osavaltion laitoksesta toiseen kunnes hänet vapaudettiin v. 1960 sen jälkeen kun hänen velipuolensa George Dennison, joka oli ainoa henkilö kirjoittamaan hänelle hänen ollessa vankeudessa, tuli vakuutetuksi, että Stephen ei ollut mielisairas ja palkkasi kaksi lainopillista neuvonantajaa puhumaan hänen vapauttamisen puolesta.

Lentoliikennelakko

Helsingistä saapuneen tiedon mukaan Aero Oy:n kenttähenkilökunnan lakosta ei ollut aikomusta neuvotella perjantaina. Lakko alkoi torstaina kello 6 illalla. Sen johdosta on yhtiön koko kotimainen liikenne pyshädyksissä. Ulkomainen lentoliikenne jatkui perjantaina häiriintymättömänä.

$112 milj. 5-vuotinen suunnitelma reservaatio-intiaanien auttamiseksi

Ottawa. — Pohjoisten asioiden ministeri Arthur Laing ilmoitti torstaina, että liittohallitus on laatinut suunnitelman, jonka mukaisesti on suunniteltu käytettäväksi $112,000,000 seuraavan viiden vuoden kuluessa reservaatioilla asuvien Canadan intiaanien elämän jossain määrin parantamiseksi.

Kysymyksessäoleva r a h a määrä käytettäisiin asuntojen rakentamiseksi, vesivarojen kehittämiseksi ja parempien teiden rakentamiseksi sekä asuntojen sähköistämiseksi ja viemärilaitoksien järjestämiseksi.

Mr. Laing ilmoitti alahuoneelle, että suurin osa tästä rahamäärästä on suunniteltu käytettäväksi uusien asuntojen rakentamiseksi. Tarkoituksena on käyttää $75,000,000 12,000 uuden asuinrakennuksen rakentamiseksi viiden vuoden kuluessa.

Vesilaitoksien ja jätevesilaitoksien rakentamiseksi on varattu $10,000,000, maaseutualueiden sähköistämiseksi $7,000,000, maanteiden rakentamiseksi $17,000 000 ja lisäksi $3,000,000 muiden sattumien varalta.

Mr. Laing sanoi, että äskettäin suoritetussa tutkimuksessa todettiin jotta intiaanit tarvitsevat 6,000 kotirakennusta hetimiten ja näiden lisäksi 1,250 vuosittain seuraavan viiden vuoden kuluessa.

Pohjoisten asioiden ministeri sanoi, että hallituksen tarkoituksena on rakennuttaa koteja varattomille intiaaneille pääasiallisesti valtion varoin ja heille, jotka eivät ole kykeneviä maksamaan niistä kuin vähäisiä summia.

Eräs hallituksen puhemies sanoi, että tarkoituksena on aloittaa suunnitelman toteuttaminen huhtikuun 1 päivänä, jolloin alkaa tilivuosi 1966—67.

Canadan intiaanien luvuksi arvioidaan nykyään lähes 220,000 verrattuna 136,000:een v. 1949. Liittohallituksen tilastojen mukaan noin 60 prosenttia intiaaneista asuu asuntorakennuksissa, joissa on kolme huonetta tai vähemmän. Yleensä Canadassa 11 prosenttia maan asukkaista asuu sellaisissa rakennuksissa.

Vain 9 prosenttia intiaanien asuttamista rakennuksista on varustettu viemäreillä tai suodattamislaitteilla ja vain 13 prosentissa näistä rakennuksista on painovesi. Nämä luvut on verrattavissa 92 prosenttiin koko maata käsittävässä mittakaavassa.

Tutkimuksessa todettiin, että samanaikaisesti kuin 99 prosenttia canadalaisista kodeista on varustettu sähköpalvelulla, niin intiaanikoteihin on tämä palvelu järjestetty vain 44-prosenttisesti.

USAn vetypommi löytyi Espanjan läheltä

Palomares Beach, Espanja. — Virallisista yhdysvaltalaisista piireistä ilmoitettiin torstaina, että yhdysvaltalainen pienoissukellusvene Alvin oli löytänyt kaksi kuukautta kadoksissa olleen vetypommin, joka hävisi kun pommittajakone ja sitä polttoaineella täydentämässä ollut säiliölentokone törmäsivät yhteen ilmassa Espanjan alueella.

Viranomaiset ilmoittivat, että pommi oli löydetty sen laskuvarjo vielä kiinnitettynä siihen 2,500 jalan syvyydestä Välimeren pinnasta viisi mailia rannasta.

Annettujen tietojen mukaan pommi ei ollut hajonnut ja että niinollen ei ollut mitään vaaraa radioaktiivisuuden leviämisestä tämän loma-alueen vesistöillä.

Washingtonissa ja täällä oltiin erittäin hilpeällä mielellä sen johdosta, että oli onnistuneesti päättynyt kaksi kuukautta kestänyt etsintä, jossa tarvittiin tuhansia miehiä ja joka tuli maksamaan useita miljoonia dollareita, minkä lisäksi se aiheutti diplomaattista reagointia kautta maailman.

Virkailijat sanovat, että tarvitaan vähintään kolme päivää aikaa pommin kuljettamiseksi rantaan tai nostamiseksi jonkun etsintäaluksen kannelle.

Aseistetut yhdysvaltalaiset sotalaivat ympäröivät aluetta, mistä pommi löydettiin. Torstaina ilmoitettiin, että toimenpiteet pommin pohjasta nostamiseksi alkavat seuraavana päivänä.

Virkailijat ovat ilmoittaneet, ettei sallita uutiskuvien julkaisemista pommista tai sen pohjasta nostamisesta.

(Jatkuu sivulla 4)

YKn joukkojen Kyproksessa olemisaikaa jatkettu edelleen 3 kk:lla

United Nations. — Yhdistyneen Kansakuntien Turvallisuusneuvosto äänesti keskiviikkona yksimielisesti sen puolesta, että YKn palveluksessa Kyproksessa olevat asejoukot pidätettäisiin siellä edelleen kolme kuukautta — kesäkuun 26 päivään saakka.

YK:n pääsihteeri U Thant varoitti Turvallisuusneuvostoa ja muita YK:n jäseniä, että rahoittamiskysymys oli erittäin vakava. Neuvostoliitto hyväksyi Turvallisuusneuvostossa ehdotuksen YK:n joukkojen Kyproksessa olemisen jatkamiseksi vain sillä ehdolla, että näiden joukkojen rahoittaminen tapahtuisi vapaaehtoisuuden perusteella — toisin sanoen, että mitään välitöntä veroa ei asetettaisi jäsenmaiden maksettavaksi sellaisen toimenpiteen johdosta.

Britannia ilmoitti heti tämän jälkeen, että sen lisäksi, että se ylläpitää itse omat joukkonsa Kyproksessa, se on valmis antamaan tarkoitukseen $1,000,000.

Taistelut Kyproksessa alkoivat juuri ennen joulua v. 1963 presidentti arkkipiispa Makarioksen vaatiessa, että lainlaatijakunnassa olevilta turkkilaisilta kiellettäisiin veto-oikeudet. Turkkilaiset olivat sitä mieltä, että koska turkkilaiset muodostavat vain 29 prosenttia saaren asukasluvusta, niin heidän edustajillaan tulisi olla tämä oikeus poliittisten etujensa turvaamiseksi.

Turvallisuusneuvosto perusti Kyproksessa olevat asejoukkonsa maalikuun 4 pnä 1964. Näiden siellä oloaikaa on jatkettu siitä lähtien aina kolmella kuukaudella. Näissä asejoukoissa on nykyään yli 5,000 miestä. yhdeksästä maasta.

CNRn tappio vähäisempi viime vuonna, mutta vielä merkittiin numero $34 milj.

Korko valtion omistaman rautatieyhtiön veloista nielaisee tuloista noin $60,000,000 vuosittain

Ottawa. — Valtion omistama Canadian National-rautatieyhtiö tuotti viime vuonna $34,718,000 tappiota verrattuna $38,726,000:iin v. 1964. Tappio oli alhaisin viiteen vuoteen v. 1965, sanottiin hallituksen jättämässä raportissa.

Raportti annettiin silloin kun alahuoneessa keskusteltiin tällä viikolla lisäapurahoista tämän kuukauden 31 pnä päättyneelle tilivuodelle. Näiden apurahojen joukossa oli ne summat, jotka luvattiin CNRn tappioiden korvaamiseksi.

Raportissa ei selostettu lähemmin rautatieyhtiön tuloja eikä sen suorittamia velkalyhennyksiä. Viime vuosien kuluessa yhtiö on käyttänyt noin $60,000,000 vuosittain suurista veloistaan johtuvien korkojen maksamiseen. Viimeksi v. 1956 CNR ilmoitti toimintansa tuottaneen voittoa. Silloin tiedotettiin että yhtiö oli saanut voittoa $26,077,000, mutta samana vuonna sen korkomaksut nousivat vain $31,000,000:iin.

Viimeaikoina on annettu transporttikomission valiokunnan edessä todistuksia, joiden joukossa se, että v. 1965 CNRn matkustajaliikennetulot olivat vähentyneet noin $60,000,000:lla.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE-PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Viimeiseen neekeriin asti

Kukaan ei epäile Yhdysvaltain neekeriväestön rohkeutta, kestävyyttä tai sankaruutta. Suurenmoista ihailua kautta maailman osakseen saanut 50 mailin marssi Selmasta Montgomeryyn; neekeriväestön johdolla järjestetty jättiläiskokoinen mielenosoitus Washingtonissa ja ennenkaikkea neekerien miltei yli-inhimillinen itsehillintä lynkkausten, salamurhien, pommituksien, pahoinpitelyjen ja julkisten häväisysyritysten edessä, vain muutaman esimerkin mainitaksemme, ovat USAn neekerien moraalisen voiman ja sankaruuden kuolemattomina todistuskappaleina.

Mutta kaikesta tästä huolimatta me lukeudumme niihin canadalaisiin, jotka suhtautuvat suurin varauksin Washingtonista jokin aika sitten saapuneesen tiedoitukseen, että neekerien sankaruus on syynä siihen kun Vietnamissa on kaatunut ja kaatuu prosentuaalisesti paljon enemmän mustaihoisia kuin valkoihoisia. Tosiasiassa meistä tuntuu, että tämä väite on valhetta alusta loppuun asti.

Tässä yhteydessä on hyvä muistaa, että yhdysvaltalaisten keskuudessa on nousemassa voimakas vastarinta Vietnamin sotaa vastaan — ja mitä enemmän tuodaan tuhansien mailien päässä maan omilta rajoilta käytävästä sodasta nuoria miehiä takaisin ruumisarkuissa, sitä vihatummaksi tulee Vietnmain likainen sota yhdysvaltalaisten keskuudessa. Ja kun Yhdysvalloissa on kymmenen kertaa enemmän valkoihoisia kuin tummapintaisia asukkaita, niin yhtenä keinona "enemmistön" tyydyttämiseksi pidettänee Pentagonissa annettua lohdutusta, että ei tässä mitään hätää vielä ole, sillä neekerien osaksi tulee sittenkin suuremmassa määrässä kuolla ja kaatua.

Yrittäen kieltää olettamukset, että neekerien suurempi kaatumisprosentti ei johdu diskriminatiosta, Pentagonin erään puhemiehen kerrotaan (AP:n uutistieto) väittäneen, että se johtuu "neekeritaistelijain urheudesta".

Jos tämä pitää paikkansa, silloin on vedettävä sellainen johtopäätös, että koska valkoihoiset amerikkalaiset sotilaat eivät ole yhtä urheita kuin neekerit, niin heitä kaatuu vähemmän. Toisin sanoen Pentagonin yllämainittu väitös tarkoittaa käytännössä sitä, että yhdysvaltalaiset hyökkääjät ovat valmiit taisteleman viimeiseen neekeriin asti, kuten heidän kerrottiin menetelleen liittolaisiinsa nähden yleensä Korean sodassa.

Totta puhuen meistä näyttää kuitenkin siltä, että Yhdysvaltain neekerit ovat joutuneet rotusyrjinnän kohteeksi Vietnamin sodassakin.

Pidetäänpä mielessä tämä: Yhdysvaltain noin 200-miljoonaisesta kansasta on noin 20 miljoonaa neekereitä. Toisin sanoen, kymmenesosa Yhdysvaltain väestöstä on neekereitä. Jos ei mitään diskriminatiota olisi Vietnamin sotaan viennin yhteydessä, niin se tarkoittaisi, että yksi kymmenestä amerikkalaisesta sotilaasta Vietnamissa olisi neekeri ja 9 valkoihoista.

Mutta yllämainitun uutistiedon mukaan oli USAn Vietnamin armeijan miesvoimamäärästä vuoden 1965 lopulla 14.8 prosenttia neekereitä. Tämän mukaan amerikkalaisella neekerinuorukaisella on siis puolitoista kertaa suurempi vaara joutua Vietnamin sotaan kuin sikäläisellä valkoihoisella — ja vuosien 1961—65 välillä Vietnamissa kaatuneista amerikkalaisista oli 18.3 prosenttia neekereitä — eli lähes kaksi kertaa enemmän kuin valkoihoisia, jos kaatuneiden prosenttilukuja verrataan koko väestöön.

Kuten sanottu, kukaan ei epäile Yhdysvaltain neekeriväestön urheutta ja rohkeutta. Mutta niillä hyveillä ei ole mitään tekemistä sen asian kanssa kuka kulloinkin lähetetään Vietnamiin sotapalveluaan suorittamaan ja mitkä joukko-osastot yleensä saavat vaarallisempia operatioita suoritettavakseen. Pentagonin omat tilastot osoittavat paremminkin kuin mitkään illallispuheet, että rotusyrjintää toteutetaan sodassakin.

Aitoa "ilon" aihetta

Kuten kokemuksesta tiedämme, suurimmatkin ponnistelut ja kieltäymykset ovat silloin ymmärrettäviä jos niiden avulla saadaan todella hyviä tuloksia.

Nyt me canadalaiset voimme tavallaan "iloita" tällaisen suurponnistelun tuloksista.

Kuten tiedetään, yhdysvaltalaisilla rahamiehillä on valtavan suuri sananvalta canadalaisissa teollisuus-, kaivos- ja liikelaitoksissa. Toisin sanoen, mitä kovemmin me canadalaiset ponnistelemme, sitä rikkaammiksi tulevat yhdysvaltalaiset rahamiespiirit.

Ja me olemme viimeaikoina ponnistelleet! Canadalaisten palkkataso on tuntuvasti alhaisempi kuin samoissa töissä Yhdysvalloissa ponistelevien veljiemme ja siskojemme palkat. Kulutustavarain hinnat kohoavat kautta maan myrskyisellä voimalla ja eri hallitusportaat järjestävät aina lisää verokorotuksia että elinkustanukset nousisivat vieläkin nopeammin. Tämä on tietenkin harmillinen seikka.

Mutta "iloitkaamme" kuitenkin siitä, että olemme osaltamme auttaneet Yhdysvaltalaisyhtiöiden voittojen lisääntymistä. Washingtonista tiistaina saapuneiden uutistietojen mukaan "Office of Business Economics" arvioi, että "Yhdysvaltain yhtiöiden voitot nousivat viime vuoden viimeisen neljänneksen aikana paljon nopeammin kuin edellisen vuosineljänneksen aikana." Tosiasiassa vime vuoden viimeisen neljänneksen voitot olivat 45.9 miljardia, verrattuna 37.2 miljardin dollarin voittoihin vastaavana aikana edellisenä vuonna.

Kuka vielä sanoo, ettei uhrautuvaisuutemme tuota tuloksia?

PRAVDAN ARTIKKELI SUOMEN VAALEISTA

Tänä vuonna suomalaiset odottivat maaliskuuta aivan erityisen kärsimättömästi. Tuoko se sitten jotain tullessaan? Tämä ei ole lainkaan mikään retorinen kysymys. Maaliskuun 20. ja 21. päivänä maassa toimitetaan eduskuntavaalit, jotka herättävät suurta kiinnostusta Suomen kansalaisissa. Tämä sitäkin suuremmalla syyllä, koska valtakunnan ratkaistavana on runsaasti tärkeitä ongelmia, kirjoittaa Neuvostoliiton kommunistisen puolueen äänenkannattajassa Pravdassa lauantaina (12 pnä) julkaistussa artikkelissa "tärkeiden ratkaisujen kuukausi" lehden Helsingissä oleva uusi kirjeenvaihtaja Juri Jahontov.

Selostettuaan parhaillaan Suomessa käytävää vaalitaistelua kirjoittaja jatkaa: Nykyisessä kokoonpanoltaan porvarillisessa hallituksessa on johtavana voimana keskustapuolue. Ministerisalkkuja on niin ikään ruotsalaisella kansanpuolueella ja liberaaleilla. Mitä taas tulee SKDL:ään ja muihin vasemmistovoimiin, niin ne muodostavat eduskunnassa opposition.

Vaaleja edeltäneessä keskustelussa todetaan, että Suomen ulkopoliittinen kehitys on jatkunut myönteiseen suuntaan. Suomen ulkopolitiikassa saavuttamat menestykset, jotka perustuvat ystävyyssuhteiden lujittamiseen Neuvostoliittoon, on katsottava ensikädessä maan kaikkien demokraattisten voimien ponnistelujen tulokseksi.

Suomen tasavalta noudattaa johdonmukaisesti Paasikiven—Kekkosen linjaa. Tämän linjan olemuksena on ystävyyssuhteiden lujittaminen Neuvostoliittoon. Neuvostokansa arvostaa korkealle presidentti Urho Kekkosen huomattavat ansiot valtioittemme välisten hyvien naapurisuhteiden kehittämiseksi.

Maan sisäpoliittisessa tilanteessa, joka on muotoutunut porvarillisten puolueiden valtakaudella, olisi edistyksellisten lehtien käsityksen mukaan paljon toivomisen varaa. Suomi olisi voinut välttää monia nykyisiä vaikeuksia, jos keskustapuolue ei olisi toiminnassaan palvellut sellaisia taantumuksellisia ja demokratian vastustajia kuin mitä kokoomuspuolueen johtajat ja muissa puolueissa olevat oikeistoainekset ovat, kirjoittavat useat lehdet. Kaikki he suuremmassa tahi pienemmässä määrin edustavat suurpääoman etuja ja ovat kiinteässä yhteydessä lännen taantumuspiireihin. Heidän politiikkansa asettaa uhanalaiseksi kansan laajojen kerrosten demokraattiset oikeudet ja maan kansalliset edut.

Tämän vuoksi ei olekaan ihme, että nykyään kansajoukkojen työtätekevän sivistyneistön keskuudessa alati voimistuvat muutokseen tähtäävät pyrkimykset. Monet täällä katsovatkin, että Suomen kansan kykenee johtamaan pois nykyisestä tilanteesta ainoastaan hallitus, jossa tulevat olemaan edustettuina maan demokraattiset voimat. Tämä käy mahdolliseksi siinä tapauksessa että vaalien tuloksena eduskuntaan tulee vasemmistoenemmistö ja jos niin eduskunnassa kuin hallitustasollakin saadaan syntymään demokraattisten voimien yhteistoiminta.

"Ainoana lujana perustana uudistuspolitiikan toteuttamiseksi on vasemmiston ja keskustan hallitusyhteistyö", lausui äskettäin pitämässään puheessa SKDL:n eduskuntaryhmän puheenjohtaja Hertta Kuusinen.

Kuten täkäläinen lehdistö toteaa, vasemmiston voiton saavuttamiseksi vaaleissa sosiaalidemokraatit voisivat antaa oman panoksensa. Suomen sosialidemokraattinen puolue kulkee kuitenkin toistaiseksi vaaliuurnille kuten täkäläinen sanonta kuuluu "sammutetuin lyhdyin". Puolueen johto kieltäytyi vaaliliitosta toisten työväenpuolueiden kanssa. Se ei ole tähän mennessä päättävästi ja selvästi ilmoittanut millaisten voimien kanssa SDP aikoo vaalien jälkeen ryhtyä yhteistyöhön. Se laskelmoi säilyttävänsä "toimintavapautensa" eli paremminkin taktikoimisvapauden. Tämä seikka myös herättää epäilyksiä työtätekevien keskuudessa.

Sitä vastoin sosialidemokraattisen puolueen sisällä voimistuu pyrkimys vasemmiston yhteistyöhön eduskunnassa ja myös hallituksessa. Tämän lisäksi viime aikoina on saatu tietty kokemus tämänsuuntaiselle yhteistoiminnalle. Kommunistien ja sosialidemokraattien yhteinen esiintyminen tuotantolaitoksissa, ammatillisissa järjestöissä ja eräiden kysymysten osalta kunnallisissa elimissä ja jopa eduskunnassa ei ole suinkaan ollut tuloksetonta.

Todennäköisesti omalla tavallaan vastakaikuna näihin sosialidemokraattisten rivijäsenten keskuudessa esiintyviin mielialoihin olivat sellaisten tunnettujen SDP:n edustajien kuten Kuusen, Koiviston ym. esittämät lausunnot, joissa pidetään välttämättömänä yhteistoimintaa kommunistisen puolueen kanssa. Tämänkaltaiset lausunnot ovat huomionarvoisia. SDP:n johto pitää kuitenkin edelleenkin kiinni mitäänsanomattomista fraaseista ja julkilausumista.

Kommunisteilla oli menestystä Sveitsin vaaleissa

Geneve. — Sveitsin kommunistit ovat saavuttaneet suuria voittoja Vaudin kantonin vaaleissa. He saivat neljänneksi suurimman äänimäärän ja 16 paikkaa eli 6 paikkaa enemmän kuin kantonin suuren neuvoston edellisessä kokoonpanossa. Erityisen suuri on kommunistisen puolueen voitto Vaudin kantonin tärkeimmässä kaupungissa Lausannessa, missä puolue sai toiseksi suurimman äänimäärän sekä Nuonissa, missä kommunistien ehdokas sai eniten ääniä ja Veveyssä, missä nyt ensimmäisen kerran 8 vuoteen kommunistien ehdokas meni läpi.

Jonkinlaista menestystä oli myös sosialisteilla, jotka saivat kolme uutta paikkaa. Porvarilliset oikeistopuolueet ennen kaikkea liberaalit ja radikaalit, menettivät sekä ääniä että paikkoja.

Zürichin kantonin vaaleissa valittiin ensimmäisen kerran vuoden 1962 jälkeen kaksi Sveitsin työn puolueen ehdokasta parlamenttiin.

Sotavastainen mieliala kasvaa Yhdysvalloissa

Superiorissa, Wisc. ilmestyvä veljeslehti Työmies-Eteenpäin kuvasi maaliskuun 11 pn numerossa toimituskirjoituksessa Yhdysvalloissa nyt kasvavaa sotavastaista mielialaa seuraavasti:

Eräs viimeisin gallup-äänestys — helmikuun viime päivien aikana toimitettu Louis Harrisin mielipidetoimiston toimittama — on paljastanut, että ainoastaan 49 prosenttia Amerikan kansasta enää kannattaa Johnsonin hallituksen Vietnamin sotapolitiikkaa. Tämä tahtoo sanoa, että vajaan kuukauden aikana täten prosenteissa mitattu kannatus Vietnamin sodalle romahti kokonaista 14 prosenttia — 63 prosentista tammikuussa 49 prosenttiin helmikuun viimeisinä päivinä.

Varsin ilmeistä on se, että sillä julkisella suurväittelyllä, jota viime viikkojen aikana on käyty televisiossa, radiossa ja lehdistössä Vietnamin sodasta, on ollut todella valtava vaikutus koko kansakuntamme ajatteluun ja yleiseen mielipiteeseen, varmasti paljon tuhoisampi vaikutus kuin mitä hallituksen puhemiehet myöntävät sen olevan. Viime päivien aikana useat kommentaattorit ovat kiinnittäneet huomiota presidentti Johnsonin tavallista vakavampaan esiintymiseen, hänen ärtyneisyyteensä ja muuhun vakavaa huolestumista ilmaisevaan käyttäytymiseensä. Hyvällä syyllä voidaan olettaa, että ylempänä mainitulla 14 prosentilla on hyvin suuri vaikutus presidentin mielentilaan ja hänen käyttäytymiseensä.

Tämän tosiasian valossa viimeviikkoisella ilmoituksella, että vaikutusvaltainen SANE-ryhmä (National Committee for a Sane Nuclear Policy)ryhtyy järjestämään koko maata käsittävä vaalikamppailua rauhanehdokkaiden puolesta saa uutta merkitystä ja pontta. Niinpä senaattori Joseph Clark (dem. Pa.) on ilmaissut vakavaa huolestumistaan ja on varoittanut, että demokraattipuolue voisi menettää niinkin monta kuin 75 paikkaa kongressissa Vietnamin sodan aiheuttaman ja yhäti laajenevan suuttumuksen seurauksena. Ja lukuisat republikaanijohtajat ovat höystellyt keskustelua tulevan syksyn vaaleista ennustuksilla, että Vietnamin sota epäilemättä tulee olemaan tekijänä, kun vaaliuurnille mennään.

Kaikki tämä niin vakuuttavalla tavalla torjuu presidentti Johnsonin ja varapresidentti Humphreyn vätkailut siitä "yksimielisyydestä", jolla he väittävät Amerikan kansan tukevan Vietnamin sotaa ja vieläpä sen laajentamistakin heidän piirustamansa sotilaallisen voiton hankkimiseksi nyt, kun kerran "kaikki meidän yrityksemme rauhanomaisen ratkaisun saamiseksi ovat epäonnistuneet". Lukuisten senaattorien lausunnot — Kennedyveljesten esitykset neuvottelujen käymisestä Vietcongin kanssa, Fullbrightin vakavat varoitukset sodan eskaloimisesta USAn ja Kiinan väliseksi yhteentörmäykseksi ja lisäksi monien muiden (Morse, Gruening, McGovern, Church, McCarthy) vakavia varauksia ilmaisevat lausunnot — tietysti todistavat Johnsonin ja kump. kannatuksen olevan kaikkea muuta kuin "yksimielistä". Mutta eihän demagogia ole koskaan tosiasioihin perustuvaa. Niinpä Johnson ja kump yrittävätkin kaiken mokomin väheksyä näiden senaattorien roolia ja väittävät heidän edustavan vain merkityksetöntä vähemmistöä — ja samalla suurelle yleisölle syötetään päivittäin "uutisia" jatkuvista "voitoista" ja satojen, jopa tuhansienkin vietkongien taposta" — ja aina vain amerikkalaisten mieshukka on "vähäinen" tai "ei ole ilmoitettu"!

Se seikka, että senaatin julkisilla kuulusteluilla Vietnamin politiikasta on ollut niin valtava vaikutus yleiseen mielipiteeseen, ei varmastikaan tiedä mitään hyvää tämän sotapolitiikan jatkamiselle. Suurella mielihyvällä otimme vastaan tiedon, että senaatin ulkoasiainvaliokunta on päättänyt jatkaa tätä suurväittelyä penkomalla USAn ja Kiinan välisiä räjähtäviä suhteita. Korostettakoon kerta vielä, että senaattorit, jotka ovat uskaltaneet asettua vastustamaan likaista Vietnamin sotaa — vaikkapa sitten kuinka epäröivästi tai lievästi — tarvitsevat ja myöskin ansaitsevat kaiken mahdollisen rohkaisun. Kirjoittakaa kerta vielä osavaltionne senaattorille ja piirinne kongressimiehelle ja kehoittakaa heitä toimimaan Vietnamin sodan eskaloimista vastaan ja sen puolesta, että amerikkalaiset pojat tuotaisiin sieltä kotiin.

TILATKAA VAPAUS!

NDP JA NATO

H. W. Herridge (NDP, MP, Kootenay West): Ettei olisi mitään väärinymmärrystä meidän ohjelmastamme tässä suhteessa, minä haluan lainata siitä. Puolustusministeri huomioi, että minä lainaan NDPn ohjelmasta maanpuolustusasiasta:

Minä puhun ohjelmasta mikä hyväksyttiin edustajakokouksessa elokuun 24 pnä 1961, Reginan edustajakokouksessa elokuussa 1963 ja luonnollisesti myös viimeksipidetyssä edustajakokouksessa. Näin sanotaan meidän ohjelmassamme:

"NATO on vienyt osansa Länsi-Euroopan turvallisuuden ylläpidossa. Se on kuitenkin korostanut sotilaallista roolia ja jättänyt omaksumatta ohjelmaansa nykyisessä maailmanlaajuisessa taistelussa yhä tärkeimmiksi tulevia taloudellisia ja sosiaalisia kysymyksiä.

"Uusi demokraattinen puolue (NDP) katsoo, että ydinaseiden antaminen mille tahansa uudelle maalle ja liittoutumalle uhkaa maailmaa tuholla. Sen vuoksi se vastustaa Canadan asevoimien varustamista sellaisilla aseilla kotona ja ulkomailla.

"Lukuunottamatta niitä maita jotka ovat itsenäisesti kehittäneet niitä, NATO-liitolla ja sen jäsenmailla ei ole nyt ydinaseita. Jos ne niitä hankkivat Canadan tulee silloin tehdä selväksi, ettei se halua olla sellaisessa liitossa. Jännityksen lieventämiseksi Canadan tulisi vaatia demilitarisoitua aluetta Keski-Eurooppaan, sekä samanaikaista Varsovan ja NATO-liiton purkamista."

Tässä on puolueemme kanta NATOn kannattamisen tiimoilta. Minä oletan puolustusministerin myöntävän, että NATO on nyt ydinvalta tai oleellinen osa siitä. Huomaan ministerin nyökkäävän.

Paul Hellyer (puolustusministeri): Se on ydinaseilla varustettu liitto.

Herridge (myöhemmin): Sitten me käsittelemme NORAD-liittoa. Minä lainaan Uuden demokraattisen puolueen ohjelmasta sivulta 51, missä sanotaan:

"On kyseenalaista, onko NORAD koskaan antanut merkitsevää panosta Canadan puolustuksen hyväksi ja jokatapauksessa se on elänyt hyödyllisyyskautensa yli. Sen lisäksi on olemassa vaara, että bomarcit varustetaan ydinkärjillä. NORAD-liitto olisi sen vuoksi purettava."

Tämä on Uuden demokraattisen puolueen kanta NORADiin nähden.

Hansard helmik. 18 pnä 1966.

Herridge: Me keskustelimme joitakin päiviä sitten alahuoneen istunnossa puolustusasioista. NATO ja NORAD kysymykset tulivat esille. Puolueemme perustavassa kokouksessa hyväksyttiin päätöslauselma missä sanotaan, että me tuemme NATO-liittoa niin kauan kun siitä ei muodostu ydinaseliittoa.

Eilen minä kysyin puolustusministeriltä: "Onko NATO ydinvalta tai liitto?" Hän nousi seisomaan ja sanoi: "Kyllä se on." Minä luin meidän ohjelmamme ja sanoin, että meidän tulisi erota (NATOsta) niin pian kuin mahdollista.

Siten menetellessämme me säästämme siltä suunnalta $500,000,000 ja voimme käyttää sen rahamäärän muuhun tarkoitukseen. Me saisimme siitä ehkä riittävästi varaa korottaaksemme vanhuudeneläkkeitä 25 dollarilla kuukaudessa.

Puheessa Toronton konferenssissa, missä keskusteltiin Canadan suhteista Vietnamiin. Helmik. 19 pnä 1966.

"Kunnossa pysyäkseen."

Maailman turuilta

SYNTEETTISTÄ MARIJUANAA

Princeton. — Princetonin yliopiston tutkijaryhmä on onnistunut kehittämään synteettistä marijuanaa, jonka vaikutukset ovat samat kuin alkuperäisen huumausaineen.

Tutkijaryhmän johtaja professori Edward C. Taylor kertoi, että keksinnön ansiosta tutkijoilla on tulevaisuudessa käytettävänään rajattomat määrät marijuanaa. Tähän asti tutkijat ovat saaneet marijuanaa poliiseilta, jotka puolestaan ovat takavarikoineet sen huumausainekauppiailta.

★

PORNOGRAFIALAULU OLI VANHAA PERUA

Kööpenhamina. — Muuan skagenilainen majuri nosti jonkin aikaa sitten kanteen tanskalaista kansanlaulujen laulajaa "Cäsaria" vastaan tämän esittämän pornografisen laulun "Pitkä herra Jensen ja muut merenkävijät" vuoksi.

Oikeusviranomaiset ovat kuitenkin ilmoittaneet, ettei laulajaa voida asettaa syytteeseen, koska on ilmennyt että laulu on peräisin kuninkaallisessa kirjastossa säilytettävästä tanskalaisia kansansäkeitä käsittävästä teoksesta.

PÄIVÄN PAKINA

CANADASSAKIN HITLERIN "HENKEÄ"

Tässä päivänä muutamana saimme lukea eräästä "arvovaltaisesta" torontolaisesta päivälehdestä uutisen, missä kerrottiin jotta Albertan yliopiston professori C. F. Bentley, joka tunnetaan maatalousasiaintuntijana, dekaaninana kuten sanotaan, oli ehdottanut jotta perheen isä olisi sterilisoitava tai äiti pakoitettava käyttämään s y n t y väisyysehkäisymenetelmiä siinä tapauksessa, että perheeseen syntyy "liian paljon" lapsia.

Dekaani Bentley oli sitä mieltä, että hallituksen toimesta olisi ryhdyttävä sellaisiin toimenpiteisiin jos vanhemmat eivät hyväksy heille tarjottuja syntyväisyyskontrollimenetelmiä.

Arvon professori oli puhumassa erään hyväntekeväisyysseuran järjestämässä tilaisuudessa, missä hän väitti, että avioparit, joilla on enemmän kuin kolme lasta, ovat joko heikosti valistuneita tai tietämättömiä.

Kaiken tämän lisäksi professori Bentley, joka on luonnollisesti tietoinen henkilö, oli sitä mieltä että perhelisät (valtio avustus lapsiluvun mukaisesti) olisi kiellettävä niin pian kuin mahdollista siitä syystä, että sellainen avun antaminen saattaa ihmiset siittämään ja synnyttämään lisää lapsia.

No niin, tässä nyt lyhyesti kerrottuna on tämän "kuoharin" mielipide siitä miten tätä yhteiskuntaamme tulisi "runnata".

Tässä yhteydessä palautuu mieleemme se vanha porvarillinen ja muuten paikkansapitämätön väite, että ihmisiä voi nyt jo syntyä siinä määrin jotta heitä ei voitaisi maapallon antimilla kaikkia ruokkia.

Useimmat taloustieteilijät ovat kumonneet tämän väitteen viittaamalla siihen tosiseikkaan, että maaemomme luonnonresursseja on vielä paljon käyttämättä.

Tähän voidaan lisätä suomalaisille tuttu sananparsi: "Kansan käsi on karttuisa", jonka todenperäisyyttä ei suinkaan voida kieltää.

Kun ajattelemme asiaa pitemmälle, niin voimme tehdä senkin huomion, että maapallolla on vielä paljon sellaisia alueita, joilla ei asu kuin muutama ihminen, ja sen että maapallon luonnonrikkauksia ei ole vielä käytetty läheskään siinä määrässä, että niiden ehtyminen nyt uhkaisi tällä kertaa elossa olevaa ihmiskuntaa.

Mielestämme on kysymys hyvin yksinkertaisesti siitä, että vallassa olevat haluavat saada kaiken itselleen, jotta heidän ei tarvitsisi jakaa nyt jo olemassa olevaa vielä syntymättömien ihmisten kanssa.

Ahneutta ehkä kaikki.

Kaikki tämä palauttaa mieliimme ne toisen maailmansodan ajat, jolloin Hitleri raivosi ja syytti juutalaisia kaikenlaisista "arjalaisten" kokemista kärsimyksistä. Hänen mielestään vain arjalaiset olivat oikeita ihmisiä ja niinollen oli kaikki muut hävitettävä. Korpraali-poloinen ei silloin — eikä koskaan — käsittänyt jotta minkä tahansa kansan rikkaus on riippuvainen siitä kuinka paljon sillä on työvoimaa.

Mutta ahneus — maallisen mammonan kerääminen — ohjasi häänenkin mielensä sellaisille raiteille kuin on nyt todettu tapahtuneen.

Kerättyjen tietojen mukaan yli kuusi miljoonaa juutalaista surmattiin vain siinä mielessä, että siten voisi jäädä enemmän jaettavaksi jälelle jääneille "arjalaisille".

Olisikohan mahdollista, että mainittu canadalainen professori on vähän samaa mieltä että olisi hävitettävä kaikki köyhemmät ihmiset ja jätettävä jälelle vain he, jotka hänen mielestään ovat "parempia" ja "ansioituneempia".

Tule ja tiedä, mutta mielestämme Hitlerin haamu leijailee tässäkin tapauksessa.

Ja kaiken lisäksi, jos tämän professorin neuvoja seurattaisiin, niin miten voisimme silloin oikeuttaa puheet äidin ja lähimmäisen rakkaudesta? — Nemo.

Urheilua

Suomen uudet nyrkkeilymestarit

Helsinki. — (KU) — SVUL—SNL järjesti maanantaina Messuhalliin SM nyrkkeilyjen loppuottelussa kaikkien aikojen skandaalin. Nyrkkeilyliiton tuomarit osoittivat, ettei urheilullisilla asioilla ole Suomen edustusurheilussa tässä lajissa suurtakaan merkitystä antaessaan voiton ja mestaruuden kevyessä sarjassa Harri Piitulaiselle vaikka Paavo Aho (TUL) oli ottelun ylivoimainen voittaja.

SM-nyrkkeilyt muodostuivat itse asiassa Olli Mäen vaalitilaisuudeksi, Messuhallin ovella jaettiin Ollin vaalilentolehtisiä, joissa luki: Ollin vasen osuu oikeaan. Eduskunnassa tarvitaan reilun pelin miehiä. Vaikka Suomella on vankat urheiluperinteet, olemme kohta takapajuisin urheilumaa. Yhteiskunta ei anna urheilulle sille kuuluvaa apua ja tukea. Siksi eduskuntaan tarvitaan urheilumiehiä.

Illan toiseksi viimeisessä ottelussa nähtiin todellinen yllätys, sillä Helsingin Jyryn Kalevi Kanto pystyi yllättämään myös tuomarit. Hänen voitontahtoinen nyrkkeilynsä oli liikaa myös Nyrkkeilyliiton tuomareille, jotka eivät voineet muuta kuin antaa 5—0-voiton ja samalla ainoan mestaruuden TUL:lle. 19-vuotias helsinkiläinen leipuri Kalevi Kanto suoritti näin 23. ottelunsa ja kukistamalla entisen mestarin Erkki Rekolan tuli yhdellä iskulla Suomen kärkimieheksi sarjassa 75 kg.

SM-NYRKKEILYN MITALIMIEHET

51 kg: 1) Jouko Lindberg 2) Niilo Sliden TUL 3) Kari Vartiainen 4) Pentti Ojala TUL.

54 kg: 1) Kari Meronen 2) Mikko Saarikettu TUL 3) Kari Vartiainen.

57 kg: 1) Börje Karvonen 2) Veikko Kosunen TUL 3) Reino Loikkanen 4) Juhani Pöllänen.

60 kg: 1) Harri Piitulainen 2) Paavo Aho TUL 3) Risto Meronen 4) Arto Nilsson.

63,5 kg: 1) Osmo Kanerva 2) Mauri Saarivainio TUL 3) Esa Järvinen 4) Erik Nikkinen TUL.

67 kg: 1) Pertti Purhonen 2) Harri Berglöf 3) Pertti Vartiainen 4) Pekka Aho TUL.

71 kg: 1) Ilmo Lindqvist 2) Raimo Oikari 3) Yrjö Sikiö TUL 4) Simo Kaikkonen TUL.

75 kg: 1) Kalevi Kanto TUL 2) Erkki-Rekola 3) Risto Jaakkola 4) Jorma Väisänen.

81 kg: Lauri Kähönen 2) Pentti Nevala Viktor Pöyhönen TUL 4) Leif Roth.

Yli 81 kg: 1) Eero Ruokomäki 2) Eero Paakkari 3) Tapio Pakkanen TUL 4) Reijo Rasi.

WBA pudotti Cassius Clayn MM-ottelusta

New Orleans. — World Boxing Association (WBA) ilmoitti sunnuntaina, että järjestö ei enää hyväksy Cassius Clayta järjestön hyväksymän ammattinyrkkeilyn raskaansarjan maailmanmestarin Ernie Terrellin ensimmäiseksi haastajaksi.

Kuten tunnettua WBA on jatkuvasti pitänyt Terrelliä mestarina eikä ole hyväksynyt Cassius Clayn otteluja MM-otteluiksi. Nyt Clayta ei enää hyväksytä edes mestarin ensimmäiseksi haastajaksikaan, vaan tämä arvostus osoitetaan WBA:n taholta Zora Folleylle, Terrellin ja Folleyn MM-ottelu järjestetään W-BA:n ilmoituksen mukaan 16. toukokuuta.

Edelleen WBA ilmoitti, että se ei hyväksy 29. maaliskuuta käytävää ottelua Clay—Chuvalo raskaansarjan MM-otteluksi.

—•—

Engan lopettaa

Trondheim. — Norjan Innsbruckin mäenlaskun kultamitalimies Toralf Engan harkitsee vakavasti aktiiviuransa lopettamista.

— Mäenlasku saa kyllä minun osaltani päättyä tähän talveen, sanoi Engan eräälle paikalliselle sanomalehdelle antamassaan lausunnossa. — Minua ei enää ensi kilpailukautena tulla näkemään aktiivien ryhmässä, vakuutti Engan.

Kauneimmat
KUKKASET
hyvän tuttavamme
Hugo Ekholmin
MUISTOLLE

LIIJA JA ED. LAHTI,
R.R. 1, Copper Cliff, Ont.
HELGA PIESANEN
SAIMI JA VÄINÖ JÄRVI
EMMA JA JOHN TUOMI
Kirkland Lake Ontario

Pääministeri pakeni poliisin turvin

Canberra. — Australian pääministeri Harold Holt, jonka oli määrä esiintyä viime viikolla Melbournen yliopistossa, joutui nuorison myrskyisten vastalauseiden saattelemana keskeyttämään puheensa ja poliisin apuun turvautuen poistumaan yliopistosta.

Pääministerin saapuessa yliopistoon sen ulkopuolella oli vastassa useihin satoihin nouseva nuorisojoukko, joka huusi iskulauseita "Murhaaja me emme halua kuolla Vietnamissa", "Ei ainoatakaan australialaista likaiseen sotaan" jne. Salissa, jossa pääministerin piti puhua, oli odottamassa yli tuhatpäinen nuorisojoukko, joka otti Holtin vastaan vihellyksin, jalkojen paukutuksin ja sodanvastaisin tunnuksin.

Puhetilaisuuden järjestäjien yritykset saada järjestys aikaan eivät onnistuneet ja paikalle oli kutsuttava poliisi. Kun tämänkään ei onnistunut palauttaa järjestystä ja kun pääministerin ääni hukkui ylioppilaiden nostattamaan meluun, poistui puhuja poliisien vartioimana paikalta.

de Gaulle NL:oon 20. 6.

Pariisi. — Presidentti Charles de Gaullen virallinen vierailu Neuvostoliitossa alkaa 20. kesäkuuta ja kestää noin 12 päivää, sanoivat asiantuntevat pariisilaislähteet.

Presidentti aloittaa vierailunsa Moskovasta ja vierailee myös Leningradissa. Vierailun yksityiskohdista neuvotellaan edelleen. Lopullinen ohjelma ilmoitetaan vasta sen jälkeen, kun ranskalaiset viranomaiset ovat käyneet Moskovassa huhti-toukokuun vaihteessa.

Lähteiden mukaan presidentti de Gaulle on ilmoittanut haluavansa vierailla Volgogradissa osoittaakseen kunnioitusta neuvostoarmeijalle, joka taisteli hyökkääviä saksalaisia vastaan. Neuvostoviranomaiset puolestaan haluavat hänen vierailevan Novosibirskissä, jota he pitävät Siperian teollistumisen symbolina.

Canadasta $3,692,132 Etelä-Vietnamiin

Ottawa. — Ulkoministeri Martin ilmoitti alahuoneelle tällä viikolla, että Canada oli varannut sitten vuoden 1953 $3,692,132 käytettäväksi Etelä-Vietnamissa, mistä summasta $694,632 viimeisen kahden vuoden kuluessa.

— Vanhin brittiläinen sotilasyksikkö Canadassa on St. John'sin Newfoundlandin miliisi, joka perustettiin vuonna 1708, jonka seuraajaksi perustettiin Royal Newfoundlandin rykmentti.

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, R. R. 3, Sudbury, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina klo 2 ip. Kirjeenvaihto sihteerille: Mr. Matti Mäkelä, 2605 East Pender St., Vancouver 6, B.C.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona kello 8 illalla ja johtokunnan kokous samana iltana tuntia aikaisemmin eli kello 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto sihteerille: Lyyli Pärssinen, Box 354, Sudbury, Ont.

Vietnamin nainen auttaa maansa vapauttamista

Jokainen sota luo omat sankarinsa ja kertomuksensa heistä. Julkaisemme seuraavassa Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman välittämän kuvauksen, joka kertoo eräästä Etelä-Vietnamin vapaussodan sankarihahmosta, partisaaneja uljaasti auttavasta vietnamilaisnaisesta, Shau-tädistä.

Melkein kaikki tuossa pommien raastamassa, savunkatkuisessa Etelä-Vietnamin piirissä tunsivat Shau-tädin. Hiljaisena ja vaatimattomana hän tuli sissileiriin kantaen korennolla sotilaille yksinkertaista ruokaa. Hän katseli hiljaa, miten sissit tyytyväisinä tyhjensivät astioista ruoan ja palasi taas kylään parin kolmen kilometrin päähän etulinjasta.

Hänen urotyönsä alkoi siitä, kun sissit kerran tulivat pimeänä yönä kylään lepäämään. He eivät ehtineet vielä asettua levolle, kun amerikkalaiset aloittivat juuri ennen aamunkoittoa uden haravointioperaationsa. Hiljaisuuden repäisi lähistöllä alkanut taistelun jylinä. Lentokoneet ujelsivat kylän yli. Miehet kiiruhtivat etulinjaan. Shau-täti huomasi, että monet heistä eivät ehtineet edes syödä. Hän viritti nopeasti tulen ja alkoi keittää omista vaatimattomista varastoistaan riisiä samanaikaisesti kolmessa kattilassa. Sitten hän kaatoi riisin tiheiksi punottuihin koreihin, peitti korit lehvillä ja riensä kiireesti sinne, missä kiivas yhteenotto jatkui. Sissit yllättyivät iloisesti hänen tulostaan.

— Etkö pelännyt tulla tänne, suoraan tulilinjalle?

— Tietenkin minua hirvittää, Shau-täti vastasi vastahakoisesti.

— Mutta täytyyhän teidänkin saada syödä.

Nainen laskeutui taistelukaivantoon ja alkoi jakaa riisiä sotilaille.

Sota oli vienyt johonkin tietymättömiin hänen miehensä ja vanhimmat poikansa. Hänellä oli jäljellä vain tämä osasto, jossa hänen nuorimmat poikansa olivat mukana. Hän on äiti ja toivoo, että hänen lapsensa ovat kylläisiä ja terveitä.

Korit tyhjenivät nopeasti. Kotiin palatessa Shau-täti pohti, että vie paljon aikaa kulkea edestakaisin — voihan riisiä keittää osaston asemissakin. Hän keräsi tarvittavat välineet ja valitsi hiljaisen paikan lammen rannalta, pystytti sinne kenttäkeittiön ja yritti naamioida sen mahdollisimman hyvin, ettei savu huokuttelisi paikalle vihollisen lentokoneita.

Ilmahyökkäyksen aikana sotilaat kehoittivat naista suojautumaan. Mutta Äiti, kuten kaikki häntä nyt jo kutsuivat kieltäytyi itsepintaisesti.

— Alkää huolehtiko minusta, hän sanoi. — Jos te olette hengissä, niin minäkin elän. Kun kerran olen tullut tänne, on minun ennenkaikkea huolehdittava teistä.

Muutamassa päivässä kylän alueella käytyjen taistelujen aikana hän käytti koko oman riisivarastonsa.

Kun taistelut taukosivat vihollisen perääntyessä Äiti löysi itselleen uutta tehtävää. Hän meni auttamaan lääkintämiehiä haavoittuneiden hoidossa. Mutta osasto valmistautui siirtymään uusiin asemiin.

Kun etelän yö peitti kaiken lämpimään, hautovaan pimeyteen, Shau täti hyvästeli osaston, joka tavaransa ja lähti kotiin. Hän ei ollut kuitenkaan ehtinyt pitkällekään, kun hän kuuli bambulehdosta, jonne osasto oli juuri mennyt, laukauksia. Ja sitten oli taas kaikki hiljaista.

Äidin ajatukset olivat siellä, läheisessä lehdossa. Mitä osastolle tapahtui? Oliko joku sotilaista kaatunut tai haavoittunut tuossa lyhyessä, mutta kiivaassa yhteenotossa?

Hiljainen ääni katkaisi Shau-tädin mietiskelyn.

— Sinäkö siinä, Äiti?

Hän hätkähti ja pysähtyi.

— Minä täällä — Van, sama ääni jatkoi. Vasta nyt Shau erotti ihmisen varjon.

— Missä muut ovat? kysyi Shau-täti peloissaan.

— Kaikki joukkueemme toverit tulevat perässäni. Auta meidät hiljaa suurelle tielle . . .

— Hyvä on, minä opastan teidät, sanoi Shau-täti heti.

Hän taittoi muutamia oksia ja sitoin ne nipuksi. Hän sanoi:

— Pysytelkää noin sadan metrin päässä minusta. Jos pidän lehtinippua pystyssä, niin kaikki on hyvin, mutta jos käännän lehdet alaspäin, niin vihollinen on lähellä.

— Mutta jos viholliset osuvat tiellesi, niin he ampuvat sinut, joku sisseistä sanoi.

— Jos he tappavat minut, niin silloin he paljastavat teille sijaintinsa, Äiti naurahti hiljaa. — Elleivät he heti ammu, niin ehkäpä keksin keinon, miten ilmaisen teille heidän läheisyytensä. Muistakaa siis: jos nämä lehdet osoittavat maahan, niin olkaa valmiit taisteluun...

Hän häipyi pimeään yöhön. Vain sotilaan harjaantunut silmä erotti pimeässä naisen varjon, joka kulki uljaana kohti vaaraa pitäen lehtinippua korkealla. APN.

— Vanhin vuosittaisesti tapahtuva urheilukilpailu Canadassa tapahtuu St. Johnsissa. Kysymyksessä on 150 vuotta sitten aloitetut soutukilpailut.

Don haalin kalenteri

Perjantaina, maaliskuun 25 päivänä on Yrityksen kabaretti. Tarjoilu alkaa kello 7 illalla. Tanssit kello 9. Manniset soittavat.

Sunnuntaina, maaliskuun 27 pnä, klo 4 ip., on Yrityksen 60-vuotisjuhla.

Toimen naiset järjestää "Rummage Salen" perjantaina, huhtikuun 1 pnä kello 7—9 illalla ja lauantaina, huhtikuun 2 pnä kello 10 ap. — 1 ip.

Sunnuntaina, huhtikuun 3 pnä kello 10 aamulla alkaa Yrityksen sisähyppymestaruuskilpailut. Kuorolaiset laittavat "mojakkapäivälliset". Kahvia on myös saatavana. Tulkaa joukolla syömään ja seuraamaan "nuorten temmellystä".

Samana sunnuntaina (siis huhtik. 3 pnä.) kello 4 ip. esitetään näyttämön toimesta filmi "Taas tapaamme Suomisen perheen".

Pääsiäisviikon lopulla on vuotuiset näytelmäkilpailut.

Kuoron konsertti on huhtikuun 17 pnä, kello 4 ip.

Huhtikuun 16 pnä (lauantaina) on kuoron kahviaiset 34 Makinac Ave. Toronto. Siellä on kaikenlaista hauskaa, mukaanlukien tanssit, "pelipöydät" jne. Tervetuloa. — O.

"Fasnet"-hulluttelua

Stuttgart. — Noidat, kaikenlaiset henget ja talven haltijat olivat laskiaisen aikana jälleen liikkeellä kaikkialla kylissä ja kaupungeissa Saksan eteläosissa. Muualla pidetään laskiaishuveja ja karnevaaleja, mutta varsinkin Saksan lounaiskolkassa vietetään vuosisataisia perinteitä omaavaa "Fasnetia". Tällainen "Fastnacht"-juhla kestää paaston edellisen ajan eli tammikuun alusta aina tuhkakeskiviikkoon (tänä vuonna helmikuun 23 päivänä). Tälle ajalle osuvat nyt monet juhlat, joissa saa hullutella mielin määrin ja tehdä kaikkea sellaista mikä tavallisina arkipäivinä ei olisi soveliasta. Pormestarit, raatimiehet, veroviranomaiset ja poliisitkin saavat luvan luopua vallastaan eikä yksikään edes huomattavan aseman omaava julkisuuden henkilö saa suuttua, vaikka pila kohdistuisi häneen raskaanakin. Vanhemmat naiset pukeutuvat nuoriksi — nuoret vanhoiksi. Miehet ovat usein noita-akkoja ja naiset miehisiä piruja — aivan kuten haluttaa. Tuntemattomina he lähtevät ravintoloihin, istahtavat naamioimattomien vieraiden pöytien ääreen ja nauttivat heidän kustannuksellaan talon antimia.

Siinä eivät auta valitukset, sillä kapakoiden isännät ovat naamiohuvien harrastajien kannalla. Tapa noitina ja villeinä henkinä tanssia hurjia tansseja on peräisin ajoilta, joina ihmiset pelkäsivät pahoja henkiä. Niitä ajettiin pois niiden omilla aseilla. Nykyisin kukaan ei usko tälaisiin hirviöihin mutta vanhat pelisäännöt ovat niin hauskat, että niitä kernaasti vielä noudatetaan. Usein naamiot on veistetty puusta eikä näiden seutujen asukkaille mikään tavallinen naamioisasu "Fasnetin" aikana olekaan mieleen.

HUESSA KUOHUNTAA SAIGONIA VASTAAN

Hue, Etelä-Vietnam. — Tuhannet ihmiset osoittivat maanantaina mieltään Etelä-Vietnamin pohjoisosassa sijaitsevassa Huen yliopistokaupungissa tukeakseen budhalaisten vaatimuksia poliittisen yhtenäisyyden saavuttamiseksi ja kansan valitseman siviilihallituksen saamiseksi Etelä-Vietnamiin.

Mielenosoittajia oli arviolta 7,000 ja heidän joukossaan oli myös ylioppilaita ja univormuasuisia sotilaita. He hurrasivat ylioppilaiden ja budhistien johtajien toistaessa vaatimuksia, jotka vaikutusvaltainen yhdistynyt budhalaiskirkko esitti Saigonissa lauantaina.

Levottomuudet saivat alkunsa pohjoisen sotilaspiirin komentajan kenraaliluutnantti Ngujen Tshanh Thin lauantaisesta erottamisesta. Puhujat eivät kuitenkaan maininneet häntä maanantaina.

Ylioppilaat sanoivat, että heidän 20,000 opiskelijaa käsittävä lakkonsa jatkuu torstaihin. Sitä jatketaan siitäkin, ellei hallitus anna takeita siitä, että vaatimusten johdosta ryhdytään toimiin.

TELOITUS

Saigon. — Kiinalainen liikemies Ta Vinh kuoli varhain maanantaiaamuna Saigonin keskustorilla kymmenmiehisen sotilaspoliisin teloitus ryhmän edessä.

Vastaperustettu erikoistuomioistuin totesi viikko sitten, että hän on syyllistynyt hamstraukseen, keinotteluun ja hallituksen virkailijoiden lahjontaan. Vinh kiisti syyllisyytensä. Hän on ensimmäinen korruption ja keinottelun vastaisen tehostetun kampanjan aikana tuomittu henkilö.

Valtionpäämies kenraaliluutnantti Ngujen Van Thien hylkäsi kolme päivää sitten Vinhin armonanomuksen.

Erikoistuomioistuin julisti seitsemän tunnin kuluttua teloituksesta uuden kuolemantuomion — eräälle entiselle hallituksen virkailijalle, jota syytettiin kavalluksesta.

Virkailija, nimeltään Dang Cao Satsh, on ollut Dalatin kaupungin rahatoimen johtaja. Hänen todettiin syyllistyneen 7,5 miljoonan piasterin (n. 320,000 mk:n) kavalluksiin. Satsh, jolla on viisi lasta tunnusti kavaltaneensa miljoona piasteria. Hänellä on vuorokausi aikaa anoa armoa kenraali Thieulta.

Kaikesta sopivin suora kulkuvuoro suositulla
M/S BATORY
laivalla
Kööpenhaminaan
mistä erinomaiset yhteydet Suomeen.

QUEBECISTA
Huhtik. 2
MONTREALISTA
huhtik. 29, toukok. 26*, kesäk. 23, heinäk. 19, elok. 16 ja syysk. 20*.
(*) Pysähtyy Lontoossa
•
Käykää paikallisessa matkatoimistossanne tai
Gdynia America Line
POLISH OCEAN LINES
159 Bay St. Toronto 1, Ont.

Hollannin kruununprinsessa Beatrix kuhisee jotakin isälleen prinssi Bernhardille. Oikealla prinsessan sulhanen, natsi-Saksan nuorisoliikkeessä ja asevoimissa palvellut Claus von Amsberg, nyt prinssi Claus, hääjuhlien vastaanottotilaisuudessa, mitä hollantilaiset "tervehtivät lämpimästi" järjestämällä natsivastaisia mielenosoituksia Amsterdamin kaduille.

Suomalaisia lauluja ja tanssimusiikkia
COLONIAL LP ÄÄNILEVYILLÄ
(Pitkäsoittolevyjä)

Kaikki tässä ilmoituksessa olevat levyt on soitettava 33⅓ kiertonopeudella ja mikroneulalla.

Holiday in Finland
VIOLA TURPEINEN
LP-150 — 12 tuuman
Clap Hands, polkka • Tanner Waltz • Harlem Schottis New Year's Hambo • Scandinavian Folk Dance • Ellin polkka • Two Row Accordion, polkka • Corvette Hambo • Sataa vettä, sataa lunta, sotiisi • Oleana polkka • Nicolina Hambo • Everybody's

Memories of Finland
POHJOLAN POJAT JA WALTER ERIKSSON
LP-169 — 12 tuuman
Maijan kanssa, sotiisi • Riippakoivun alla, sotiisi • Loma polkka Kerenski • Muistoja Karpaateilta, valssi • Kulkurin valssi Hanuri jenkka • Pikku Greeta, sotiisi • Vanhanmaan polkka Raatikko • Mandschurian kukkuloilla, valssi • Orpopojan valssi.

Songs and Dances of Finland
VIOLA TURPEINEN JA WILLIAM SYRJÄLÄ
LP-179 — 12 tuuman
Woods of Finland, valssi • Jane's polkka • Mustalainen, valssi (laulu) • Sven's hambo • Tanssin Olgan kanssa (laulu) Heinäaika, polkka • Suomalainen sotiisi • Jolly Fellow, polkka Sinulle rakkain (laulu) • Kanhana in Action, polkka • Dolores valssi (laulu) • Let's Go polkka.

Dance Music from Finland
POHJOLAN POJAT WITH WALTER ERIKSSON
LP-204 — 12 tuuman
Iitin Tiltu • Punaisia tulppaaneja, valssi • Väliaikainen, sotiisi Kehräys masurkka • Kuti kuti, valssi • Merimies polkka Saarijärven Liisa, valssi • Peräkylän sotiisi • Kaipu, valssi Polkkasikermä • Muistoja Imatralta, valssi • Suomi Hovi muistoja

More Dances from Finland
POHJOLAN POJAT ORKESTERI
LP-248 — 12 tuuman
Narpes sotiisi • Seurasaaren polkka • Matin jenkka • Metsäkukkia, valssi • Romanssi tango • Lännen polkka • Synnyinlaaksosta, jenkka • Rakastan, tango • Syysunet, valssi • Kotipaikka-hambo • Finnish sotiisi • Kallen polkka.

Sävelmiä Suomesta — tuhansien järvien maasta
WALTER ERIKSSONIN ORKESTERI
LP-274 — 12 tuuman
Kyllikki valssi • Timo's jenkka • Lumimyrsky polkka • Kultahäät, hambo • Jälleennäkeminen, tango • Mäntymetsässä, valssi Tuo suru jonka sain, tango • Carmen Sylva, valssi • Veneretkellä, jenkka • Tupaantuliaiset, polkka • Poranek, valssi Entisajan tempo, sotiisi.

HINTA $4.50 KPL.
(ynnä 3 prosentin myyntivero Ontariossa)
Posti- ja pikatavaralähetyksistä on ostajan maksettava lähetyskulut

TILATKAA OSOITTEELLA:
Vapaus Publishing Co. Limited
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

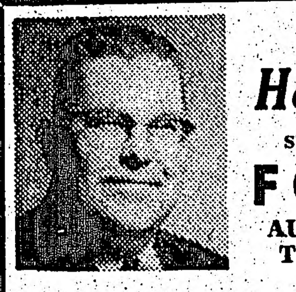

Sulo Heinolta
suosittuja
FORD
AUTOJA JA TROKEJA
Maaliskuun aikana säästätte rahaa myyntiverossa
McLEOD MOTORS
& Equipment Ltd.
65 Larch St. Sudbury
Puh. 673-9501
Soittakaa "Collect" kauempaa
15—19—22—26

Maaliskuun loppuun mennessä, ennen myyntiveron nousua
OTOLLINEN AIKA OSTAA
Kroehler
istuma-, makuuhuoneen- ja keittiön laatukalustoja
★
Moffat ja Westinghouse sähkölaitteita
ym. alamme laatutuotteita
★
HELPOT VÄHITTAIS-MAKSUEHDOT
GEORGE SPENCER FURNITURE
147 Lorne St. S. Sudbury
Paljon ilmaista parkkeerausti laa
(10—15—19—22)

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston kuukausikokous on Finnish haalilla torstaina, maaliskuun 24 pnä, kello 7.30 illalla.

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan kokous on Finnish haalilla maanantaina, maaliskuun 21 pnä, kello 7.30 illalla.

Työn Puiston mainio sauna avoinna keskiviikkoisin lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Naisten "jumppa" Finnish haalilla tiistai-iltaisin, kello 7 illalla. Kaikki tervetulleita verryttelemään ja virkistymään.

Kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin, kello 7.30.

Lasten suomikoulu Finnish haalilla tiistaisin kello 5.30—7.30 ill.

Suomalainen kirjasto avoinna Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7—8 ill.

Urheilijain kiitos kannatuksesta

Visa-Alertsin toimesta on pyydetty esittämään sydämellinen kiitos asianomaisille siitä hyvästä kannatuksesta, minkä torstai-iltainen bingotilaisuus sai. Kiitos bingovoittojen lahjoittajille, toimitsijoille ja ennenkaikkea suurilukuiselle kannatusjoukolle.

KOLMIPÄIVÄINEN KOKOUS SUDBURYSSA

Sudburyssa on viikonvaihteessa Jehovan todistajain kolmipäiväinen kokous, johon sanotaan osallistuvan kymmenen seurakuntaa, kaikkiaan arviolta 700 henkilöä.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

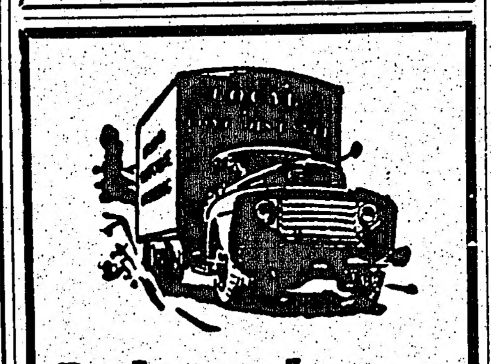

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Melody-orkesterin kuulumisia

Tässä kevättä ja kesää odotellessa on hyvää aikaa järjestää vaikka seurapelitilaisuus — näin tuumivat orkesterilaiset. Niinpä päätettiin pelata bingoa tämän kuun 31 pnä. Tietenkin toivomme siihen runsasta osanottoa sekä myöskin lahjavoittoja ovat tervetulleita.

Kuten aikaisemmissakin orkesterin bingo-illoissa on ollut hyvä valikoima arvokkaita palkintoja, joista saamme kiittää orkesterin ystäviä ja kannattajia, niin ei suinkaan tulevakaan tilaisuus ole poikkeus siinä suhteessa. Siis kaikki pelaajat kuten lahjavoittotkin ovat lämpimästi tervetulleita Finnish-haalille 31 pnä maaliskuuta. Tästä lisää myöhemmin.

Myöskin jokaisen orkesterin mukana suurjuhlille aikovan olisi nyt juuri hyvä aika yhtyä joukkoon, sillä suurjuhlilla soitettavia kappaleita harjoitellaan täyttä päätä meidän nuoren opettajamme Carl Piilosen johdolla. Kaikki soittajat ovat lämpimästi tervetulleita maanantaisiin harjoituksiin Finnish-haalille.

— Orkesterilainen.

Pitkänmatkan vierailijoita

Len Hjort sekä Taimi ja Ake Nummi Torontosta saapuivat keskiviikkona Sudburyn seudulle lomailemaan ja sukuloimaan. Hjort poikkesi torstaina toimituksessakin Toronton kuulumisia kertomassa. Toivotaan vierailijoille näiden kauniiden kevätilmojen jatkumista ja sitten hyvää purjetuulta kotimatkalla.

Kaivostapaturma vei ihmishengen

Levackin kaivoksessa 2800 jalan tasanteella viime keskiviikkona tapahtuneessa onnettomuudessa kuoli kahden lapsen isä, 27-vuotias Gino Felir Brignolio, Dowling townshipista.

Onnettomuuden uhri putosi jostakin toistaiseksi tuntemattomasta syystä noin 90 jalkaa rikotun malmikasan päälle. Lääkärin selityksen mukaan hän oli kuollut paikalla.

Conistonissa syntynyt Brignolio oli ollut Incon palveluksessa vuodesta 1956 alkaen.

Uusi kuulustelu liitospäätöksestä

Hanmer. — Ontarion maakuntahallitus antoi keskiviikkona määräyksen jonka perusteella suoritetaan uusi julkinen kuulustelu Hanmerin ja Capreolin kuntien yhdistämisasiasta.

Maakunnan kunnallislautakunta päätti viime vuoden tammikuussa että Capreolin townshippiin liitetään Hanmerin kylä, mikä on Hanmerin townshipissa.

Hanmerin asukkaat esittivät päätöksestä vastalauseen ja niin suoritettiin syyskuussa 1965 uusi julkinen kuulustelu minkä perusteella hyväksyttiin Hanmerin esitys, että koko Capreolin kunta liitettään Hanmeriin.

Tämä nostatti vastalauseen myrskyn Capreolista ja niin päädyttiin siihen, että liitospäätöksestä suoritetaan uusi tutkimus, mikä on neljäs alallaan. Ensimmäinen kuulustelu liitospäätöksen toteuttamiseksi suoritettiin tammikuussa 1962.

Blezardin poliisipäällikkö löytyi kuolleena autosta

Blezard townshipin poliisipäällikkö Wilfred Hachey löydettiin keskiviikkona iltapäivänä kunnantalon edustalta autostaan kuolleena.

Saatujen tietojen mukaan Hachey oli odottamassa kunnan kirjuria, mrs. Jeannine Mayhewta, joka oli menossa pankkiin. Mrs. Mayhew näki miehen istuvan autossa, mutta hän oli kuollut. Paikalle kutsuttu lääkäri Gabriel Fernandez totesi kuoleman johtuneen sydänkohtauksesta. Hachey oli 63-vuotias. Häneltä jäi vaimo ja kaksi poikaa.

Brittin koulu "tyhjänä" flunssan takia

Britt. — Brittin koululapset eivät voi nyt suorittaa pääsiäiskokeita kylässä vallitsevan influenssan takia

Kansakoulun 180 oppilaasta on 70 ollut poissa koulusta kuluneen viikon aikana. Koulua ei ole kuitenkaan tämän epidemian takia suljettu, mutta pääsiäiskokeiden kirjoittaminen on siirretty maaliskuun 28:n päivään.

Vankeustuomioita

Havanna. — Havannan vallankumoustribunaali langetti tuomionsa Rolando Cubelas Zacadesin ja muiden henkilöiden jutussa, joita syytettiin murhayrityksen valmistelemisesta Kuuban pääministeriä Fidel Castroa vastaan.

Rolando Cubelas ja Ramon Diaz tuomittiin kumpikin 25 vuoden vankeusrangaistukseen. Jose Luis Gonzales Gallareta ja Alberto Blanco Romaris 20 vuoden sekä Juan Alcino Navarro 10 vuoden vapausrangaistukseen.

Pääministeri Castro vetosi itse oikeuteen kuolemantuomioiden välttämiseksi oikeudenkäynnissä.

"Työväenluokka" ei ole mukana yliopistoissa

Ottawa. — Työväenluokan lapsia on aivan liian vähän Canadan yliopistoissa sanotaan Canadan opiskelijain union (Canadian Union of Students) keskiviikkona julkaisemassa raportissa.

Mainitun järjestön edustaja Robert Robinovitch sanoo raportissaan, että canadalaisissa yliopistoissa olevalle 7,611 opiskelijalle lähetettiin kysymykseen vastasi 48%, että heidän isänsä on vapaiden ammattien harjoittaja, omistaja tai hallinnolliseen henkilökuntaan kuuluva.

Ainoastaan 35 prosenttia kysymyksiin vastanneista sanoi, että heidän isänsä lukeutuu "sinikauluslaisiin" eli teollisuus- tai liikelaitoksessa palveleviin työläisiin. Jälellejäävä 17 prosenttia on farmareita(metsäurakoitsijoita, kalastajia jne.

Täten, sanotaan raportissa, korkeatuloisten "valkokaulusperheitten" — jotka muodostavat neljänneksen Canadan väestöstä — vanhemmat lähettävät miltei toisen puolen opiskelijoita Canadan 47.ään yliopistoon. Tämä tutkimus suoritettiin helmikuussa 1965.

"Sinikaulusperheet" (työläisperheet) muodostavat 64.1 prosenttia maan väestöstä, mutta niistä tulee vain kolmannes (35%) yliopistojen opiskelijoista.

Tässä 101 sivua käsittävässä raportissa on paljon tilastotietoja, mitkä on kerätty Canadan kaikista yliopistoista Quebecin kolmea ranskankielistä yliopistoa (Quebec—Laval, Montreal ja Sherbrook) lukuunottamatta.

Kaksikymmentäkolmevuotias Robinovitch on edellämainitun opiskelijain union entinen rinnakkaissihteeri. Rahallinen tuki tämän tutkimuksen suorittamista varten saatiin liittohallituksen finanssiministeriöstä, mikä luovutti tähän tarkoitukseen $14,500. Ontario ja Nova Scotia luovuttivat lisäksi siihen tarkoitukseen $2,500 kumpikin. Tutkimuksia jatketaan edelleen teknillisten ja college-koulujen opiskelijain varallisuuskysymyksistä, mutta tutkimusten suoritus on tähän mennessä aiheuttanut $18,500 tappion.

RANSKAN IRTAUTUMISPROSESSI NATOSTA

Pariisi. — Ranska on ilmoittanut epävirallisesti muille Nato-liittolaisilleen, että se aikoo poistaa Länsi-Saksassa olevat joukonsa Pohjois Atlantin sopimuksen valvonnasta, kerrottiin Pariisin diplomaattilähteistä maanantaina.

Tämä on osa presidentti de Gaullen suunnitelmista irrottautua Pohjois-Atlantin liiton yhteistyöstä Euroopassa. Toistaiseksi Ranska on ilmoittanut suunnitelmistaan ainoastaan suullisesti, kerrottiin diplomaattilähteistä. Ranskan hallituksen odotetaan kuitenkin lähiaikoina pyytävän virallisia neuvotteluja Saksassa olevien ranskalaisten joukkojen tulevasta asemasta, sekä Ranskan maaperällä olevien amerikkalaisten ja canadalaisten tukikohtien tulevaisuudesta. Mitään päivämäärää ei ole vielä määrätty näiden neuvottelujen alkamisajasta.

Länsi-Saksaan on sijoitettu kaksi ranskalaista jalkaväkidivisioonaa sekä kaksi lentolaivuetta, joissa on yhteensä 70,000 miestä, vuoden 1949 Nato-sopimuksen sekä vuoden 1954 Pariisin sopimusten mukaisesti. Ranskalaiset joukot, jotka alunperin lähetettiin Saksaan miehitysjoukkoina, ovat Naton valvonnassa ja johdossa. Ranska aikoo nyt kuitenkin irrottaa joukot virallisesti Natosta. Se ei kuitenkaan halua poistaa niitä Saksasta, kerrottiin diplomaattilähteistä.

Ranska voisi poistaa joukkonsa Saksasta ainoastaan solmimalla sopimuksen Länsi-Saksan hallituksen kanssa tai Saksan, Yhdysvaltain ja Englannin kanssa solmimallaan sopimuksella. Vuonna 1963 solmitun Ranskan ja Länsi-Saksan ystävyyssopimuksen puitteissa Ranskaan on sijoitettu saksalaisia joukkoja koulutustarkoituksessa.

Suomessa tärkeät eduskuntavaalit

Helsinki — Tänä sunnuntaina ja maanantaina (maalisk. 20 ja 21 pnä) suoritetaan Suomen eduskuntavaalit, joiden peruskysymyksenä on, saako vasemmisto yhteenlaskien enemmistön kahdestasadasta edustajapaikasta, tai eikö saa vielä tällä kertaa.

Vaalikampanjan aikana on todettu kaikkien puolueiden toimesta, että maan ulkopolitiikka on "kehittynyt suotuisaan suuntaan". Käytännössä tämä tarkoittaa, että kaikki puolueet, "aisan yli potkivaa" kokoomusta myöten ovat luvanneet jatkaa nykyistä hyvän naapurisovun ulkopolitiikkaa.

Mutta sisäpoliittisissa kysymyksissä on korostettu voimakkaasti sitä, että keskustapuolue on yhdessä kokoomuksen kanssa tai oikeammin kokoomuksen suuren vaikutusvallan johdosta hoitanut maan talousasioita perin kehnolla tavalla, ja että ainoastaan "kolmen suuren" tai enemmistöön nojaavan vasemmiston muodostama hallitus voi tämän tilanteen korjata.

Tässä yhteydessä on samalla korostettu, että maan sisäpolitiikkaa ei voida erottaa ulkopolitiikasta, sillä pitkän päälle ne vaikuttavat toinen toiseensa. Toisin sanoen, äärioikeiston sävyttämän sisäpolitiikan jatkuminen tulee vaikeuttamaan myös tähän asti "myönteisenä" pidetyn ulkopolitiikan kehitykseen.

Vaikka mitään mullistavia muutoksia ei olekaan odotettavissa, niin Suomen eduskuntavaalien tuloksia odotetaan nyt kuitenkin suurella mielenkiinnolla myös maan rajojen ulkopuolella.

USAn vetypommi löytyi Espanjan läheltä

(Jatkoa sivulta 1)

Kaksi kuukautta sitten tapahtuneessa onnettomuudessa putosi Espanjan maankamaralle kolme muuta samanlaista pommia, joista kahden päällystys rikkoutui niiden pudotessa maahan aiheuttaen jossain määrin radioaktiivisuuden leviämistä. Tämän johdosta yhdysvaltalaiset joukot keräsivät 5,500 terästynnyrillistä maata ja kasvullisuutta alueelta. Yhdysvallat lupasi toimittaa nämä tynnyrit radioaktiivisten jätteidensä kaatopaikalle lähellä Aikenia South Carolinassa.

Tammikuun 17 pnä tapahtuneessa lento-onettomuudessa kuoli kahden lentokoneen 11-jäsenisestä miehistöstä kaikki paitsi 4. Kolme heistä löydettiin mereltä ja neljäs maalta.

Sukarno väittää olevansa edelleen kontrollissa

Kuala Lumpur. — Sukarno väitti tällä viikolla, että hän on edelleen täydellisesti Indonesian kontrollissa ja että hän ei ole luovuttanut presidentin virkaansa kenellekään.

Presidentin ilmoitus, joka annettiin Indonesian radion välityksellä lisäsi sitä epävarmuutta, joka on vallinnut nopeasti vaihtuvaan Indonesian poliittiseen tilanteeseen nähden.

Lausunnon luki kolmas varapääministeri Chairul Saleh, jonka ilmoitettiin aikaisemmin olleen armeijan suojeluksen alaisena.

Saleh sanoi, että Indonesiassa ja ulkomailla oli esiintynyt paljon väärinymmärryksiä sen jälkeen kun Sukarno oli luovuttanut turvallisuustehtävät kenraaliluutnantti Suhartolle.

MAALIMYYNTIMME
jatkuu maaliskuun 31 päivään
PARAS AIKA OSTAA SISÄ- JA ULKOMAALINNE SUURESTI ALENNETUILLA HINNOILLA

KYANIZE laatumaalit ovat helppoja maalata, itsestään tasoittuvia ja antavat kestävän pinnan.
SÄÄSTÄTTE
30% saakka
MYYNTIVEROSSA
JENSEN'S Building Centre
Puh. 674-2722
1716 Regent St. S. Caswell Motor Hotellin vier.
19—25

KODIN PIIRISTÄ
TOIMITTANUT EEVA

Kuiva huoneilma epäterveellistä

Tiedämme, että keskuslämmitystaloissa on ilma paljon kiuvempaa kuin puulämmitystaloissa. Huonekasvit esim. osoittavat sen viihtymällä huomattavasti paremmin puulämmön kuin lämpöpattereiden lähellä. Mutta jos kukat kerran nuutuvat liian kuivassa ilmassa, kuinka on silloin meidän ihmisten laita? Aiheuttaako liian kuiva huoneilma haittoja terveydellemme?

Keskuslämmitystalojen liian kuiva ilma ei tietysti ole ihme, sillä eihän siihen luonnostaan tule lisää kosteutta kuten on laita puulämmitystaloissa, missä sitä syntyy jo puun palamisen yhteydessä. Tilanne pahenee talven ja kylmien ilmojen ollessa sillä silloin ilman kosteusmäärä vähenee. Kun kuiva ilma sitten lämmitetään, muodostuu ilman suhteellinen kosteusprosentti erittäin alhaiseksi. Makuuhuoneessa pahentaa asiaa vielä niissä käytetyt lukuisat villa- ja vuodevaatteet samoin kuin se pölymäärä, mitä aina muodostuu vuoteita sijatessa ja vuodevaateita käsitellessä. Tällaisessa kuivassa ilmassa leijailee pöly nimittäin huomattavasti kauemmin kuin sellaisessa, missä kosteusmäärä on oikea. Juuri makuuhuoneessa kostautuu tämä liian kuiva ilma paitsi limakalvojen kuivumisena myös hengitysvaikeuksina. Erityisesti aamuisin ilmenee kurkun tukkoisuutta käheyttä ja nenän limakalvojen kuivumista.

Ilman liiallista kuivumista vastaan voidaan taistella monilla keinoilla. Ensimmäinen on tuuletus, jossa koko huoneilma vaihtuu kosteampaan ulkoilmaan. Tämä ei kuitenkaan riitä, sillä talvisaikaan kovasti lämmitettäessä käy ilma taas jonkin ajan kuluttua yhtä kuivaksi. Myös huonekasvit lisäävät ilman kosteutta. Sen vuoksi niitä voisi suositella myös makuuhuoneissa pidettäväksi.

Kuitenkaan eivät nämäkään keinot riitä turvaamaan ilman tarpeellista kosteutta, kotihan täytyisi muuttaa lähes kasvihuoneeksi ennenkuin kasvien luovuttama luonnollinen kosteus takaisi ilman suhteellisen kosteusprosentin, joka on noin 40—50 %. Tunnettuja kosteuden lisääjiä ovat pattereihin kiinnitettävät haihdutuslaatat. Usein ne kuitenkin ovat liian pieniä ja ennenkaikkea liian pienisuisia. Haihdutuslaatan on oltava mahdollisimman leveäsuinen, jotta haihtumispinta olisi suuri. Tällaisen tavallisen altaan tehoa lisää esim. öljylampun sydämen tapaan altaasta ulos pistävä huokoinen taloussieni, joka koko ajan imee vettä ja myös haihduttaa sitä. Normaalin kokoiseen asuinhuoneeseen tulisikin haihduttaa toista litraa vettä vuorokaudessa.

Kuitenkin saatetaan vähin vaivoin ja halvoin kustannuksin huolehtia ilman oikeasta kosteuspitoisuudesta ja siten säästyä kurkkuvaivoilta, hengitysvaikeuksilta ja ihon ja hiusten liialliselta kuivumiselta.

* * *

Tunnelmavaloa uudella lampulla

Oy Airam AB esitteli eri tiedotusvälineiden edustajille ja alan asiantuntijoille Suomessa kehitetyn merkittävän lamppu-uutuuden Neolux-kohdelamppu. Tämän lampun massatuotanto on jo aloitettu. Koska ensimmäiset erät kokonaisuudessaan on sitouduttu toimittamaan eräille ulkomaalaisille toiminimille, saadaan Neolux-kohdelamput kotimaiseen myyntiin myöhemmin keväällä.

Neolux-lampun kehittäminen perustuu professori Olavi Erämetsän suorittamaan pitkäaikaiseen tutkimustyöhön harvinaisten maametallien vaikutuksesta lasiin. Professori Erämetsän ja dipl.ins. Risto Jarvan suorittamaan kehitystyöhön perustuen on alettu valmistaa uudenlaista lasia Neolux-lamppujen kupuja varten.

Tällä lasilla on lampussa se ominaisuus, että lasi läpäisee heikosti hehkulangan lähettämää keltaista valolajia, mutta läpäisee hyvin muita värilajeja varsinkin punaista ja sinistä. Lasin tämä ominaisuus on saatu aikaan lisäämällä lasiin erittäin puhdasta neodyymioksiidia. Neodyymi on puolestaan yksi harvinaisista maalajeista, joiden tutkijana professori Erämetsä on juuri tunnettu.

Uusi Neolu-lamppu tulee olemaan erinomainen valonlähde haluttaessa luoda tunnelmaa ja viihtyisyyttä esineiden värikkyyttä korostamalla. Se sopii yhtä hyvin koteihin kuin julkisiin tiloihinkin.

* * *

Leikkimieliset valkoiset sukat

Sukkien mieluisin muotiväri tuntuu tällä hetkellä olevan väärentämätön valkoinen, kertoo muoti.

Ihmeellinen juttu, mitä likaisemmaksi lumi käy,sitä valkoisempia pitää sukkien olla! Paitsi puhdasta valkoista, kansa kaipaa myös värejä — ja nyt on lupa vetää jalkaansa myös punaisia, sinisiä ja vihreitä sukkia. Niitä kaikkia on saatavissa. Kevään odotus ja vapauttava hulluttelun halu on vallannut ihmismielet.

* * *

"Trifle"

(Jälkiruoka 4-6 hengelle)

- 1 paketti hyytelöä (3 unssin) huokoinen sokerikakku
- 1 kannu sekalaisia hedelmiä (28 unssin fruit cocktail)
- ½ kkp sherryä
- ½ paintia kuohukermaa
- 1 rkl. puuterisokeria

Hedelmäpaloista valutetaan liemi, jota tarvitaan 1½ kkp. Se kiehutetaan ja siihen sekoitetaan hyytelö (jello-o) ja sherry.

Kakku paloitellaan hedelmien kanssa tarjoiluastiaan. Hyytelö kaadetaan päälle ja astia saa jääkaapissa hyytyä.

Tarjolle vietäessä (icing) sokeri lisätään kermaan ja vatkataan vaahdoksi, joka levitetään jälkiruoalle.

Latvialainen Ikaros 1700-luvulla

Luonnontieteen ja tekniikan historiankirjoittajien kansallisen yhdistyksen jäsen Dmitri Zilmanovitsh on kerännyt historiallisia tietoja legendaarisesta latvialaisesta sepästä, joka 1700-luvun alussa valmisti itselleen erikoisrakenteiset siivet ja suoritti niiden avulla lennon Priekulen kaupungin kirkontornista.

KIITOS

Lämmin kiitos teille, sukulaiset ja ystävät, kun vieraillitte luonani ollessani Sudbury Memorial-sairaalassa.

Kiitos myöskin kirjeistä ja korteista sekä sairashuoltokomitealle kaikista tuomisistanne.

Nämä vierailut ovat suurimerkityksellisiä, joita kaikki sairaat odottavat.

Toverillisesti kiittäen,

EVERT MÄENPÄÄ
WORTHINGTON ONTARIO

RUOTSIN AMERIKAN LINJAN
HUVIMATKA SUOMEEN
uudella
M.S. Kungsholm-
loistolaivalla
NEW YORKISTA
toukokuun 5 pnä
Edelleen:
Göteborgista Tukholmaan — erikoisjuna — toukokuun 14.
Tukholmasta Helsinkiin — M.S. ILMATAR — toukok. 14
Helsinkiin saavutaan toukok. 15 päivänä
● Tämä on ensimmäinen uuden Kungsholmin Skandinaviaan eli itäänpäin suuntautuva tavallinen laivavuoro. Teillä on nyt tilaisuus osallistua tähän elämysrikkaaseen, ilontäyteiseen ja ikimuistettavaan neitsytmatkaan laivalla, joka uhoo upouutuuttaan, jonka hytit ovat tilavat ja kannet avarat ja jossa ruoka ja palvelu on kuin ruhtinailla — laiva on kertakaikkiaan kuin unelmienne valkoinen joutsen.
Turistiluokan hinnat:
New York—Göteborg, alkaen U.S. $276.00
Göteborg—Helsinki, alkaen U.S. $50.00
Tehkää paikkatilauksenne heti, osoitteella:
VAPAUS TRAVEL AGENCY
P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

SURUN AIKANA
Voitte huoletta kääntyä puoleemme millä tunnilla tahansa päivin tai öin
Pätevä neuvoja henkilökunnastamme on aina saatavissa auttaakseen naapureitamme yhdyskunnassamme silloin kun siihen tulee tarve, huolimatta kellonajasta . . . olemme vain puhelinsoiton päässä.
Palvellut yhdyskuntaamme 40 vuotta
JACKSON & BARNARD
HAUTAUSTOIMISTO
Hienoin palvelu ei maksa sen enempää
233 LARCH STREET PUH. 673-3611 SUDBURY